

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA**

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

**Zhodnocení místních veřejných služeb v Městském obvodu Michálkovice
Evaluation of Local Public Services in the Municipal District of
Michálkovice**

Student: Bc. Helena Kollárová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2013

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Helena Kollárová**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Zhodnocení místních veřejných služeb v Městském obvodu
Michálkovice**
**Evaluation of Local Public Services in the Municipal District of
Michálkovice**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Veřejné služby zabezpečované a poskytované územními samosprávami
3. Poskytování místních veřejných služeb v městském obvodu Michálkovice
4. Zhodnocení stávajícího způsobu poskytování veřejných služeb v městském obvodu Michálkovice
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- BENČO, Jozef a Helena KUVÍKOVÁ. *Ekonomika veřejných služeb*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta. 2011. 334 s. ISBN 978-80-557-0323-7.
- HALÁSKOVÁ, Martina. *Veřejná správa a veřejné služby v zemích Evropské unie*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012. 198 s. ISBN 978-80-248-2808-4.
- OCHRANA, František a Milan PŮČEK. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: Smart administration*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 246 s. ISBN 978-80-7357-667-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Martina Halásková, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013



doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry



prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Zhodnocení místních veřejných služeb v Městském obvodu Michálkovice“ vypracovala samostatně s použitím informačních zdrojů uvedených v seznamu literatury, vlastních získaných poznatků a po odborných konzultacích s vedoucím diplomové práce.

Přílohu č. 1 jsem zpracovala na základě Statutu města Ostravy.

Datum: 26.04.2013

Podpis:



Poděkování:

Ráda bych poděkovala Ing. Martině Haláskové, Ph.D. za odborné vedení a poskytování rad k diplomové práci.

Obsah

1	Úvod	4
2	Veřejné služby zabezpečované a poskytované územními samosprávami	6
2.1	Orgány veřejné správy	6
2.2	Vymezení veřejné služby	7
2.3	Místní veřejné služby poskytované obcemi	10
2.4	Zabezpečování a poskytování veřejné služby	12
2.5	Kvalita ve veřejné správě	14
2.6	Public-private Partnerships	15
2.7	Veřejné služby v zemích EU	18
3	Poskytování místních veřejných služeb v městském obvodu Michálkovice	20
3.1	Orgány samosprávy ve Statutárním městě Ostrava - městském obvodu Michálkovice	21
3.2	Hospodaření Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice	22
3.3	Majetek Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice	23
3.4	Veřejné služby zabezpečované městským obvodem Michálkovice	25
3.4.1	Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň	26
3.4.2	Bytové a nebytové hospodářství	29
3.4.3	Sběr a svoz komunálního odpadu	33
3.4.4	Hřbitovní správa	35
3.4.5	Správa a údržba místních komunikací	39
3.5	Charakter vybraných služeb	40
4	Zhodnocení stávajícího způsobu poskytování veřejných služeb v městském obvodu Michálkovice	42
4.1	Zhodnocení zabezpečování vybraných veřejných služeb Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice	42
4.2	Zhodnocení poskytování vybraných služeb podle platné legislativy	47
4.3	Zhodnocení veřejných výdajů u vybraných veřejných služeb	49
5	Závěr	56
	Seznam použité literatury	59
	Seznam zkratk	61
	Seznam příloh	3

1 Úvod

Veřejné služby jsou služby poskytované vládou a jinými složkami veřejné správy občanům. Definice veřejné služby však není mnohdy jednoznačně dána. Každý občan využívá veřejné služby, ať už úmyslně či nikoli. Obec má odpovědnost za poskytování určité veřejné služby vždy, když tak stanoví zákon.

Už z názvu je zřejmé, že se diplomová práce bude zabývat zhodnocením místních veřejných služeb a to konkrétně ve Statutárním městě Ostrava - městský obvod Michálkovice. Poskytovaných služeb je celá škála, ale v tomto případě a pro lepší zhodnocení se diplomová práce zaměřuje pouze na vybrané služby.

Diplomová práce si klade za cíl zhodnocení pěti vybraných služeb poskytovaných Statutárním městem Ostrava - městským obvodem Michálkovice za období 2008 - 2012. Jedná se o vybrané veřejné služby Péče o vzhled obce, Bytové a nebytové hospodářství, Sběr a svoz komunálního odpadu, Hřbitovní správa, Správa a údržba místních komunikací. Zhodnocení vybraných služeb bude zobrazeno ve čtvrté kapitole.

Při zhodnocení budou použity některé obecně vědní metody. Jednotlivé vybrané veřejné služby budou porovnány analýzou financí. Touto metodou se dá poznat, v čem se některé služby shodují a v čem liší. Také zde bude použita analýza časových řad. Služby jsou zde zachyceny v časové řadě pěti let a tak se dá pozorovat vývoj jednotlivých výdajů v čase. Dále bude využita komparativní analýza, analýza dokumentů, analýza indukce a dedukce.

Pro naplnění cíle diplomové práce jsou ověřovány tři základní hypotézy, které byly stanoveny následovně: První hypotézou bylo ověřováno, zda garantem vybraných veřejných služeb je úřad městského obvodu Michálkovice a jejich zabezpečovatelem Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice. Dále byla ověřována druhá hypotéza, že vybrané veřejné služby jsou řízeny a poskytovány podle platné legislativy. Třetí hypotéza vycházela z předpokladu, že náklady na vybrané veřejné služby mají stoupající tendenci za období 2008 - 2012.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí, a to teoretické a praktické. Teoretická část,

kteřá je uvedena v druhé kapitole, je zaměřena na veřejné služby zabezpečované a poskytované územními samosprávami. Zde je přiblíženo jak členění veřejné správy, tak členění a charakteristika samotných veřejných služeb.

Praktická část diplomové práce obsažena v třetí kapitole je přímo zaměřená na Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice, jeho orgány, strukturu a hospodaření a blíže pak na pět vybraných služeb poskytovaných městským obvodem.

Diplomová práce vychází z odborné literatury, platné legislativy, interních materiálů Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice a z poskytnutých konzultací s pracovníky úřadu městského obvodu Michálkovice.

2 Veřejné služby zabezpečované a poskytované územními samosprávami

Úkolem veřejné správy je poskytování správních činností souvisejících s poskytováním veřejných služeb a se správou na ústřední i místní úrovni. Veřejnou správou bývají označovány též úřady. V centralistickém pojetí státu byl nositelem veřejné správy pouze stát. V současné době je však veřejná správa rozdělena na státní správu a samosprávu.

2.1 Orgány veřejné správy

V této části je třeba připomenout některé základní pojmy, které později pomohou lépe pochopit další text a vzájemné souvislosti v rámci členění veřejné správy a jejích orgánů.

Veřejná správa je správní činnost provázána s poskytováním veřejných služeb, řízením veřejných záležitostí na místní i centrální úrovni a zajišťováním záležitostí ve veřejném zájmu. Kromě této správní činnosti bývají za veřejnou správu označovány také správní orgány, které ji vykonávají, tedy především úřady. V centralistickém pojetí státu byl nositelem veřejné správy pouze stát, ale v současné době je veřejná správa rozdělena na státní správu a samosprávu.¹

Samospráva je způsob řízení určitého celku, kdy daný subjekt alespoň o některých svých záležitostech rozhoduje sám autonomním způsobem, jinak řečeno „spravuje se sám“. Opakem samosprávy je výkon správy a rozhodování o určitých záležitostech jiným, vnějším subjektem. Výhodou samosprávy je, že je blíže spravovanému subjektu než vnější a centrální řízení, a proto by měla být při zabezpečování lokálních či zájmově vymezených záležitostí mnohem efektivnější a levnější. Samosprávu lze členit na územní a zájmovou samosprávu.²

Územní samospráva je prostorově vymezený funkční celek, který má právo sám rozhodovat o svých záležitostech. Příkladem územní samosprávy v České republice jsou obce jako základní územní samosprávné celky a kraje jako vyšší územní samosprávné celky, kdy

¹ WIKIPEDIA: *Veřejná správa* [online]

² WIKIPEDIA: *Samospráva* [online]

pak samosprávné celky vytvářejí vlastní orgány, jejichž prostřednictvím je výkon samosprávy uskutečňován.³

2.2 Vymezení veřejné služby

Veřejné služby jsou druh služeb, jejichž uživatelem je veřejnost jako sociální subjekt. Veřejné služby jsou poskytovány, zabezpečovány či regulovány orgány veřejné správy. Cílem tohoto poskytování je, aby tyto služby uspokojovaly společenské potřeby při respektování principu subsidiarity.⁴

Z ekonomického hlediska je veřejná služba ekonomickým statkem, jehož spotřebitelem je veřejnost. To znamená, že veřejná služba je veřejným statkem a může být čistě veřejným či smíšeným.⁴ Zde je třeba podotknout, že pro charakter veřejných služeb nemá soukromý sektor dané služby produkovat.

Čistý veřejný statek je statek, jehož spotřeba jedním jednotlivcem nezmenšuje spotřebu tohoto statku spotřebitelem jiným a je nedělitelná. Příkladem může být národní obrana, právo, požární ochrana apod. Tento statek je také spojen s tzv. automatickou spotřebou, kterou si občan často ani neuvědomuje.⁵ Charakter čistých veřejných statků však většina statků ztrácí v důsledku prostorové omezenosti užitku z nich plynoucích.

Čistý soukromý statek je statek, který je dělitelný mezi jednotlivce a jejich celková spotřeba se rovná spotřebě každého spotřebitele.⁵

Smíšený statek lze charakterizovat jako statek, který je ve své spotřebě dělitelný (kvantita může být rozdělena mezi individuální spotřebitele), avšak kvalita zůstává nedělitelná až po kapacitní omezení (kvalita poskytovaného statku je pro všechny spotřebitele stejná). Pokud dojde ke zvyšování uživatelů, kvalita poskytované služby klesá, a to pro všechny uživatele. Na rozdíl od čistého veřejného statku lze spotřebitele vyloučit ze spotřeby prostřednictvím cenového nebo přidělového systému.⁵

³ WIKIPEDIA: *Samospráva* [online]

⁴ OCHRANA, František. *Veřejné služby, jejich poskytování, zadávání a hodnocení* (2007)

⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe* (2009)

Nevylučitelnost ze spotřeby je často charakterizována jako nesoutěživost spotřebitelů nebo nerivalita ve spotřebě. V takovém případě náklady nezávisí na tom, kolik spotřebitelů tento statek či službu užívá. V případě soukromého statku jednotlivci mající vlastnická práva patří výhradní nárok požívat užitky statku a z takovéto spotřeby může vyloučit všechny ostatní.⁶

Veřejné služby jsou služby, ze kterých plyne užitek všem bez rozdílů. U těchto služeb platí, že je jejich zpoplatnění nemožné (tj. mají charakter veřejného statku). Příklady jsou:

- obecní policie,
- požární ochrana,
- pouliční osvětlení,
- veřejná zeleň,
- péče o životní prostředí.⁶

Služby, které jsou poskytovány jednotlivcům, avšak s širším přínosem pro společnost. Zpravidla jde o nezbytné statky a služby, kdy je nutné zajistit jejich absolutní spolehlivost a daný standard. Obec nebo kraj má zodpovědnost za jejich poskytování i financování. Příkladem jsou upřednostněné statky, jako je:

- vzdělání,
- lékařská péče,
- kanalizace,
- odvoz odpadů,
- a za určitých okolností veřejná doprava.⁶

Služby, které jsou nezbytné pro kvalitu života, avšak které by byly příliš nákladné pro skupiny obyvatel s nízkými příjmy. U těchto statků a služeb je zdůrazňováno hledisko sociální spravedlnosti. Zde se setkáváme se ztrátovým poskytováním, a proto je nutné financování prostřednictvím obecního (krajského) rozpočtu. Příkladem je:

- veřejná doprava,
- základní vzdělání,
- či služby pro využití volného času.⁶

⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe* (2009)

Existují služby, které jsou nezbytné pro kvalitu života a které vyžadují tak velké investice, že je pravděpodobné jejich monopolní poskytování. Zde je velice důležité zabránit zneužití monopolního postavení soukromé firmy, protože lidé nemají možnost jiného dodavatele. V takovém případě by mohlo dojít k vysokým cenám statku nebo služby, což by mohlo vést k jejich nedostupnosti chudším vrstvám obyvatelstva. Příkladem může být zásobování pitnou vodou ve vodovodním systému.⁷

Přesná aplikace uvedených charakteristik ve výše uvedeném textu pro zařazení do konkrétní kategorie však není vždy jednoznačná. Zda má služba širší přínos pro společnost nebo zda je nezbytná pro kvalitu života, je věcí úsudku. Někdy je takto rozhodnuto na úrovni celostátní, regionální, či místní úrovni.⁷

Organizačně právní forma poskytování veřejných služeb

Veřejná služba je poskytována různými organizačně právními formami. Při rozhodování o volbě organizační formy bychom měli především brát na zřetel kritéria kvality poskytovaných služeb, náklady na danou službu a rozpočtové omezení.⁷

Volba organizačně právního typu organizace je podmíněna skutečností, jaký druh veřejné služby je zabezpečován.

⁷ OCHRANA, František. *Veřejné služby, jejich poskytování, zadávání a hodnocení* (2007)

Tab. č. 2.1 Typy organizací a společností k poskytování veřejných služeb

Typ organizace	Zákonná úprava	Vztah k obci	Příklad použití
Organizační složka	§ 24-26 z.č. 250/200Sb.	Zřizuje obec zřizovací listinou. Nemá právní subjektivitu	Sociální služby, veřejně prospěšné práce
Příspěvková organizace	§ 27-37 z.č. 250/200Sb.	Zřizuje obec zřizovací listinou	Mateřské a Základní školy, Technické služby
Obecně prospěšná společnost	z.č. 248/1995 Sb.	Zakládá buď sama obec zakládací listinou nebo smlouvou s jinými subjekty	Sociální služby, komunitní centrum
Svazek obcí	§ 49-53 z.č. 128/2000 Sb a §39 z.č. 250/200Sb.	Více obcí založí svazek smlouvou a stanovami	Mikroregion, svazek obcí
Zájmové sdružení právnických osob	§ 20 písmeno f občanského zákoníku	Obec je člen zájmového sdružení právnických osob	Základní škola, agentura
Společnost s ručením omezením nebo akciová společnost	§105-153 obchodního zákoníku	Zakládá obec zakladatelskou listinou nebo společenskou smlouvou	Technické služby, svoz odpadu, správa majetku
Družstvo	§221-260 obchodního zákoníku	Obec je členem družstva	Bytové záležitosti

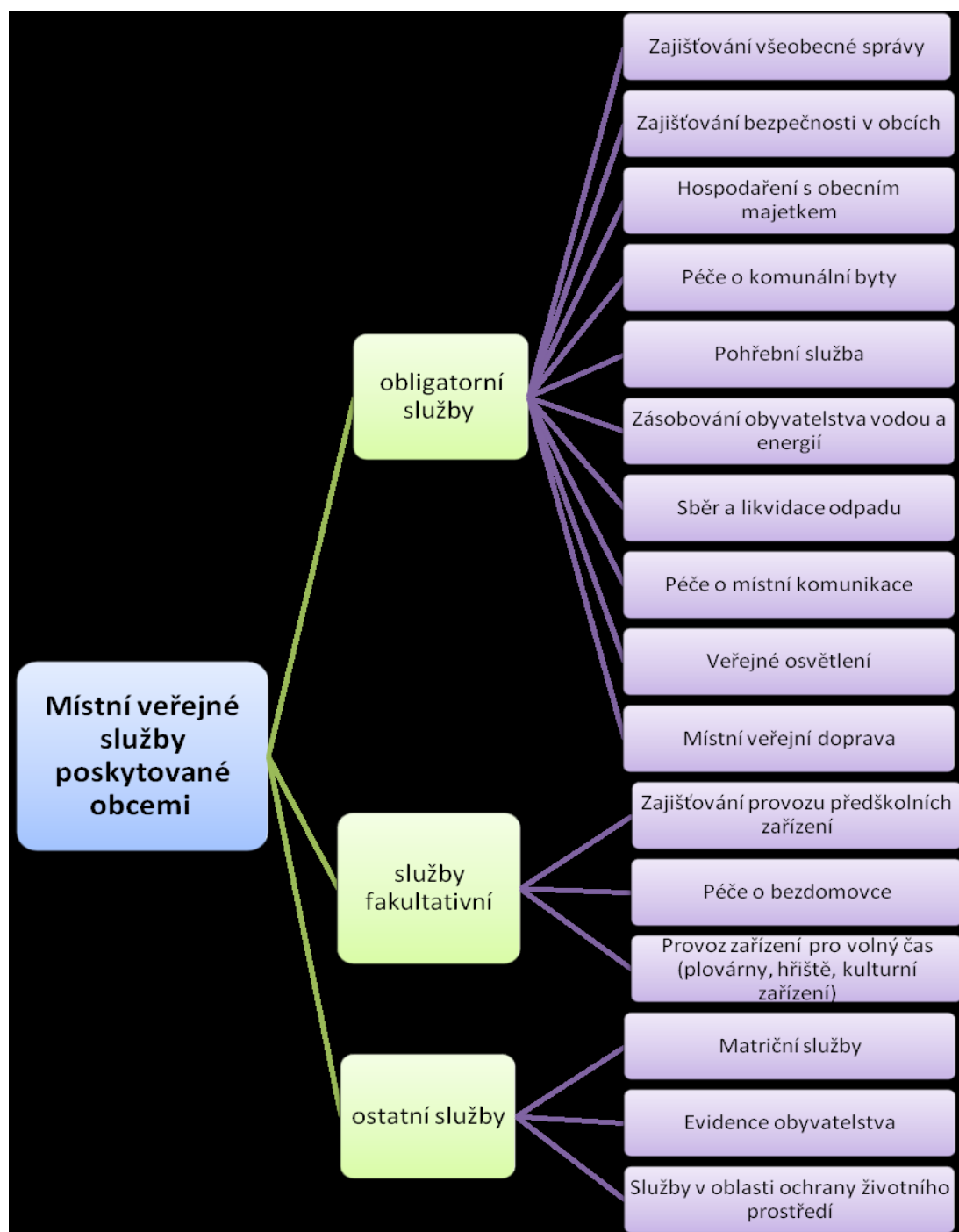
Pramen: OCHRANA F. *Veřejné služby, jejich poskytování, zadávání a hodnocení*. 1.vyd. Praha, 2007. 167 s. 978-80-86929-31-6, vlastní zpracování, 2010

2.3 Místní veřejné služby poskytované obcemi

Obec je orgánem samosprávy a místní správy, která musí poskytovat určité veřejné statky, nabývající zpravidla formy veřejných služeb. Okruh služeb, které obec poskytuje svým občanům, je velice rozsáhlý. Veřejné služby obcí lze rozdělit na služby obligatorní neboli služby ze zákona povinné (na zajišťování těchto služeb obcím přispívá stát prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu) a služby fakultativní, které obec poskytuje, jestliže na ně má dostatek finančních prostředků.⁸

⁸JANECKOVÁ, Lidmila a Miroslava VAŠTÍKOVÁ. *Marketing měst a obcí* (1999)

Schéma č. 2.1 Místní veřejné služby poskytované obcemi



Zdroj: Interní materiály SMO - MOb Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Podle Janečkové a Vašítkové (1999, s. 61) lze produkt (službu) obce „členit na následující části:

- veřejné služby nabízené obcí nebo jí poskytované v rámci statutárních povinností daných § 14 zákona č. 367/1990 o obcích,
- nabídka prostor ve vlastnictví obce k užití soukromými vlastníky (pronájem) nebo

k investování (zřizování průmyslových zón nebo obchodních středisek),

- *akce organizované obcí, jejichž cílem je nabídnout občanům a návštěvníkům města zábavu a poučení a podnikatelům možnost realizace a propagace jejich produktů; jsou zároveň součástí propagace města,*
- *obec je taková, tvořená přírodním, historickým, ekonomickým i sociálním prostředím, a její vztahy jak k minulosti, tak k budoucnosti. V tomto smyslu se součástí produktu stávají všichni činitelé v obci působící“.*

Obec se při zajišťování veřejné služby rozhoduje, zda bude předmětnou službu zajišťovat sama prostřednictvím zaměstnanců obecního úřadu či jeho organizační složky, prostřednictvím své zřízené či založené organizace či bude při zajišťování dané služby spolupracovat s dalšími obcemi či podnikatelskými i neziskovými subjekty. Obec také může danou službu nakoupit na trhu od dalšího subjektu a na základě smlouvy tento subjekt zajišťováním dané služby pověřit. V tomto případě se jedná o spolupráci soukromého a veřejného sektoru. Jednotlivé formy zajišťování veřejných služeb se liší zejména v možnosti obce řídit a kontrolovat poskytování veřejných služeb a v povinnostech a omezeních dané organizační formy při nakládání s majetkem a v transparentnosti finančního hospodaření dané organizace.⁹

2.4 Zabezpečování a poskytování veřejné služby

Rozdíl mezi zabezpečováním (garancí) a poskytováním (produkcí) jednotlivých statků a služeb je podstatný.

„Zabezpečování veřejných služeb je širší význam podpory ve smyslu garantování, organizování, regulování, kontrolování a financování veřejné služby – převážně mluvíme o zabezpečování veřejných služeb státem a jeho institucemi (organizační složky státu, kraje, obce)“ (Řežuchová, 2010, str. 11).

„Poskytování (produkce) veřejné služby: jde o faktickou produkci veřejných služeb. Poskytovateli mohou být ziskové soukromé firmy, neziskové veřejné organizace, neziskové soukromé organizace, ale také sektor domácí“ (Řežuchová, 2010, str. 11).

⁹ HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí* (2004)

Působnost poskytovatelů, jejich práva a povinnosti a právní formy se v rámci jednotlivých oblastí národního hospodářství různí. Jak tvrdí Řežuchová (2010, s. 12) „na základě příslušnosti poskytovatelů k jednotlivým sektorům rozeznáváme poskytovatele:

- *Veřejné, kdy poskytovatelem jsou například interní zaměstnanci nebo organizace vlastněné, respektive zřízené garantem veřejné služby (obcí, krajem, ministerstvem). Tito poskytovatelé mohou být ziskoví, tedy založeni za účelem dosahování zisku jako je tomu například u obecních obchodních společností, nebo neziskoví.*
- *Soukromé, kdy poskytovatelem je soukromá organizace, která může být, stejně jako tomu bylo v případě veřejných poskytovatelů zisková (akciová společnost, společnost s ručením omezeným, apod.), nebo nezisková (občanské sdružení, obecně prospěšné společnosti, apod.).*
- *Veřejně-soukromé. Tací poskytovatelé tvoří specifickou skupinu. V praxi je lze identifikovat jako takzvané joint ventures, společnosti, které jsou založeny veřejnou a soukromou organizací a rovněž vlastněny zástupci z obou sektorů.“*

Financování produkce veřejných služeb

- **Veřejné financování** je financování pouze z veřejných zdrojů (z prostředků garanta). Stejně tak může službu poskytovat soukromý subjekt, ale ten však do poskytování služby nevkládá své vlastní prostředky, ale inkasuje od veřejného zadavatele.
- K **soukromému financování** dochází, jestliže náklady na provoz služby nese soukromý subjekt (dodavatel). V praxi se však soukromé financování vyskytuje spíše ojediněle.
- **veřejně-soukromé financování** se jedná, pokud se na financování veřejné služby podílí jak veřejný subjekt (garant služby), tak soukromý subjekt (dodavatel).¹⁰

V podstatě u jakékoli veřejné služby stojí veřejný subjekt před otázkou, zda má služby zajišťovat prostřednictvím interních zdrojů nebo za daným účelem nově založené organizace nebo službu outsourcovat. To závisí, nebereme teď v úvahu samotnou výši nákladů na poskytování služby, na poměru tzv. organizačních nákladů (organization costi) neboli byrokratických nákladů a transakčních nákladů. Tento poměr se může měnit v čase a v závislosti na faktorech, jako jsou tržní podmínky, dostupné technologie, chování a preference spotřebitelů a výrobců. Otázka, zda má být služba poskytována interně nebo

¹⁰ LACINA, Karel. *Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí*. (2002)

kontraktováním (contracting-out), musí být vyřešena na základě analýzy nákladové efektivity, respektive musí být zajištěna value for money.¹¹

V případě interního poskytování, tedy v situaci, kdy zabezpečovatel a poskytovatel je jeden a tentýž, vznikají byrokratické náklady, náklady na vytvoření a provoz systému. Byrokracie není nejefektivnější cestou, jak řídit veřejný sektor. Veřejná organizace trpí vnitřní neefektivností a je zde neschopnost porovnávat výstupy s náklady na jejich dosažení.¹²

2.5 Kvalita ve veřejné správě

„V současné době je předmětem zájmu českých obcí kvalita služeb. Veškeré veřejné služby, které jsou poskytovány obecním úřadem, tvoří součást vnitřní kultury obce. Proto je vhodné zabývat se podrobněji hodnocením kvality těchto služeb. Kvalita je zároveň zásadní vlastností produktu poskytovaného obcí jejím zákazníkům“ (Janečkové a Vašítkové 1999, s. 64).

Úkolem garantů je se svěřenými zdroji nakládat efektivně, hospodárně a účelně. Kvalita veřejných služeb je kontrolována a zajišťována tradičními resortními systémy jako je inspekce a supervize. Tyto profesionální přístupy definují kvalitu z hlediska poskytovatele služeb a zaměřují se zejména na vysokou odbornost pracovníků. Tyto přístupy jsou běžné zejména u služeb ve školství, zdravotnictví a také u služeb v sociální oblasti.

Vzhledem k probíhajícím socioekonomickým změnám, které vyvíjejí tlak na pružnost i cenovou únosnost veřejných služeb, se v oblasti veřejných služeb stále více prosazují způsoby zajištění a zvyšování kvality užívané v podnikatelské sféře. Těmi jsou zejména systémy komplexního řízení jakosti:

- **Model CAF** – společný hodnotící rámec. CAF je zjednodušením metody EFQM pro potřeby veřejné správy. Je metodou zlepšování organizace pomocí sebehodnocení.
- **Model TQM** – komplexní řízení kvality.
- **Model EFQM** – model úspěšnosti. Obsahuje kritéria pro srovnávací hodnocení

¹¹ ŘEŽUCHOVÁ, Markéta. *Fenomén Public-Private Partnerships a poskytování veřejných služeb* (2010)

¹² LANE, Jan-Erik. *The public sector, Concepts, Models and Approaches*. (2000)

výkonnosti organizací.

- **Systém managementu jakosti dle ISO** – je systém kontrol, prevencí a zlepšování dle mezinárodní normy ISO 9001.

2.6 *Public-private Partnerships*

Řežuchová (2010 s. 25) pohlíží na Public-private Partnership (dále jen „PPP“) „jako na dlouhodobou spolupráci subjektů veřejného a soukromého sektoru, jejíž výsledkem je výstavba (modernizace) a následný provoz infrastruktury či poskytování služeb. V rámci které jsou na soukromý subjekt převedena některá rizika spojená s provozem, údržbou, financováním infrastruktury či poskytování služeb (nikoliv však nutně všechna současně). Za plnění předem definovaného výstupu inkasuje soukromý subjekt úhradu ve formě pravidelných plateb z veřejných zdrojů nebo se sám na financování podílí. A kde vlastnictví aktiv potřebných k zajištění veřejných služeb je na straně veřejného subjektu nebo dočasně na straně soukromého sektoru“.

Vláda České republiky schválila využití PPP při poskytování veřejných služeb (usnesení č. 7 ze dne 7. ledna 2004) a cílem tohoto usnesení bylo zavést PPP jako standardní nástroj k zajišťování veřejných služeb a veřejné infrastruktury. Garanti veřejných služeb by měli využívat PPP tam, kde je to pro ně ekonomicky výhodné. Prostřednictvím PPP lze poskytovat veřejnou službu nebo realizovat projekty s nižšími náklady, rychleji a s vyšší nebo alespoň srovnatelnou kvalitou.¹³

Rozdělení podle elasticity poptávky a (ne)zpoplatnění spotřeby:

- a) Cenová poptávka po službách je vysoce elastická a spotřeba služby je zatížena uživatelským poplatkem. Příkladem takové služby může být výstavba nového zpoplatněného úseku dálnice za předpokladu, že existuje jiná alternativní nezpoplatněná cena. V takovém případě však nelze stanovit jednu elastickou poptávku. Pokud bude

¹³ ŘEŽUCHOVÁ, Markéta. *Fenomén Public-Private Partnerships a poskytování veřejných služeb* (2010)

cenová elasticita poptávky vysoká, nelze v takovém případě službu financovat pouze ze soukromých zdrojů. Řešením může být spoluúčast veřejného financování.¹⁴

- b) Cenová poptávka po službách je málo elastická a jejich spotřeba je zatížena uživatelskými poplatky. Jako příklad lze uvést pohřebnické služby a odvoz odpadů. Takové služby lze bez problému zajišťovat prostřednictvím soukromého subjektu a současně mohou být financovány ze soukromých zdrojů.¹³
- c) Poptávka po spotřebě je vysoce elastická a spotřeba není zatížena uživatelským poplatkem a tím je možnost soukromého financování limitována. K soukromému financování by mohlo dojít v případě, že by soukromý subjekt kromě dané veřejné služby mohl vykonávat doplňkovou komerční aktivitu. Jako příklad lze uvést provoz sportovního areálu, kde součástí areálu je hřiště sloužící k bezplatnému využití. Soukromý sektor by však provozoval občerstvení a vybudoval nějakou zpoplatněnou atrakci. V takovémto případě rozhoduje spíše než cenová elasticita poptávky po službách možnost realizace doplňkových služeb poskytovaných za úplatu.¹³
- d) Cenová elasticita poptávky je nízká a služby jsou poskytovány bezplatně. Příkladem této služby je například veřejné osvětlení nebo údržba veřejné zeleně. Takovéto služby mohou být soukromě poskytovány, ale veřejně financovány. Vzhledem k charakteru služeb nelze předpokládat doplňkové aktivity.¹³

Faktorů ovlivňujících způsob poskytování je více než elasticita a (ne)zpoplatnění, ale také dostupnost zdrojů, kvalita poskytované služby, efektivní alokace zdrojů, charakter služeb, faktory politické, vznik a šíření inovací apod.

Partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) jsou většinou prováděny s cílem obejít rozpočtová omezení a na podporu efektivity a kvality poskytování veřejné infrastruktury s cílem dosáhnout sociálního zabezpečení. Jeden ze způsobů dosažení tohoto cíle se zavedením výkonnostních standardů založených na vázání bonusů a sankcí je odměnit nebo potrestat výkon zhotovitele.¹⁵

¹⁴ ŘEŽUCHOVÁ, Markéta. *Fenómén Public-Private Partnerships a poskytování veřejných služeb* (2010)

¹⁵ Public-Private Partnerships [online]

Systém kontroly veřejné správy se rozlišuje na:

- a) správní kontrolu, která se dále rozlišuje na:
- kontrolu zaměřenou na činnost správních orgánů ve vztazích hierarchické nadřízenosti a podřízenosti, včetně kontroly prováděné uvnitř jednotlivých orgánů veřejné správy,
 - kontrolu zaměřenou na plnění povinností subjektů správního práva stojícími mimo příslušné hierarchické vztahy veřejné správy,
- b) vnější kontrolu, tedy když orgány veřejné správy a jejich činnost je kontrolována jinými subjekty než orgány veřejné správy a k jejich postavení se pak rozlišuje v daném systému:
- kontrola vykonávaná zákonodárnými, resp. zastupitelskými orgány,
 - kontrola vykonávaná soudy,
 - kontrola vykonávaná Nejvyšším kontrolním úřadem,
 - kontrola vykonávaná správními orgány,
 - kontrola vykonávaná na základě podnětů, stížností a peticí občanů.¹⁶

Kontrola podle Statutu města Ostravy

Město je oprávněno provádět u městských obvodů kontroly v souladu se zákonem o obcích, zvláštními zákony, dalšími předpisy a statutem, tj. kontroly výkonu samostatné působnosti, přenesené působnosti a v rámci vnitřního kontrolního systému hodnocení přiměřenosti a účinnosti systému finanční kontroly.¹⁷

Kontroly, jejichž účelem je v rámci vnitřního kontrolního systému hodnotit přiměřenost a účinnost systému finanční kontroly městských obvodů, se provádějí na základě plánu kontrolní činnosti, schváleného radou města nebo na základě rozhodnutí zastupitelstva města, rady města nebo primátora. Výsledek těchto kontrol projedná rada městského obvodu na své nejbližší schůzi a přijme opatření k odstranění zjištěných nedostatků, nejpozději však do 30 dnů ode dne převzetí zprávy o výsledku kontroly.¹⁷

¹⁶ HALÁSEK, Dušan. *Standardizace veřejných služeb*. (2004)

¹⁷ Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000, Statut města Ostravy úplné znění.

2.7 Veřejné služby v zemích Evropské unie

Česká republika se v květnu roku 2004 stala členem evropské unie (dále jen „EU“), a proto je vhodné se zde zmínit, jak je chápána veřejná služba z pohledu EU. Pojem „veřejná služba“ je z hlediska terminologie EU méně přesný a někdy zavádějící, protože může mít různé významy, které mohou být špatně vykládány. Z tohoto důvodu EU raději používá pojmy: „závazky veřejných služeb“ nebo „služby v obecním zájmu“. První pojem se týká specifických požadavků, které orgány veřejné moci ukládají poskytovateli služby za účelem splnění určitých cílů ve veřejném zájmu, např. v oblasti letecké, železniční a silniční dopravy a energie. Druhý pojem se dotýká zásadní otázky úlohy orgánů veřejné moci v tržní ekonomice, která spočívá na jedné straně v podílu na zajišťování hladkého fungování trhu a dodržování příslušných pravidel všemi účastníky a na straně druhé v účasti na ochraně obecního zájmu, zvláště v otázce uspokojování základních potřeb občanů a zachování veřejných statků v případě selhání trhu.¹⁸

Z hlediska nové terminologie vznikající v EU se pojem veřejné služby jeví jako málo přesný. Proto EU raději používá termín závazky veřejných služeb nebo služby v obecním zájmu. Dle návrhu Směrnice Evropské komise o službách v obecním zájmu se definují takto: Služby v obecním zájmu mají za cíl zajistit všem stejné příležitosti, svobodu žít způsobem odpovídajícím jejich ideálu spokojeného života a možnosti plnohodnotně se podílet na životě ve společnosti.

„Podstata veřejných služeb (služeb v obecním zájmu), které zahrnují služby v obecném ekonomickém i neekonomickém zájmu, je složitá a neustále se vyvíjí. Vztahuje se na širokou škálu činností, od některých činností ve velkých síťových odvětvích (elektrická energie, poštovní služby, doprava a telekomunikace), až ke službám v oblasti zdravotnictví, vzdělávání a sociální péče. Tyto činnosti se liší rozměrem, od evropského až k rozměru čistě lokálního, a také povahou, tržní či netržní.“ (Halásková 2012, s 60).

Garanti veřejných služeb

„V návaznosti na doporučení EU obecná zodpovědnost za dostupnost a rozvoj veřejných služeb náleží příslušným ministerstvům. Konkrétní zodpovědnost za dostupnost

¹⁸ OCHRANA, František. *Veřejné služby, jejich poskytování, zadávání a hodnocení.* (2007)

a kvalitu jednotlivých druhů veřejných služeb pak z hlediska právní konstrukce je v působnosti všech místních či regionálních orgánů veřejné správy“ (Halásková 2012, s 76).

Poskytovatelé veřejných služeb

„Poskytovatelem veřejných služeb může být stát, kraj, obec nebo jakákoliv právnická nebo fyzická osoba, která splní podmínky předepsané zákonem. Poskytovatelem některých veřejných služeb jsou přímo orgány veřejné správy – ministerstva, krajské, městské nebo obecní úřady. Dále jsou poskytovatelem organizace, agentury nebo organizační složky ministerstev, krajů, měst nebo obcí. S touto situací je možné se setkat v zemích EU u řady knihoven, muzeí, zoologických zahrad, nemocnic či městské policie“ (Halásková 2012, s 76).

3 Poskytování místních veřejných služeb v městském obvodu Michálkovice

Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice byl konstituován na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, jako městský obvod statutárního města, jehož území se člení na městské obvody. Současně městský obvod jako organizační jednotka města plní některé funkce obce s rozšířenou působností. Samostatnou působnost Statutárního města Ostrava, tedy i městského obvodu Michálkovice, jako veřejnoprávní korporace vymezuje § 35, Díl 1, hlava II, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Na základě obecně závazné vyhlášky č. 11/2000, Statut města Ostravy, je území města členěno na 23 městských obvodů. Řízení města probíhá na 2 úrovních. První úroveň tvoří zastupitelstvo města, rada města a primátor, druhou tvoří zastupitelstva, rady a starostové městských obvodů, tedy i zastupitelstvo, rada a starosta Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice.

Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice je spravován zastupitelstvem městského obvodu. Dalšími orgány městského obvodu jsou rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Pravomoc orgánů městského obvodu na úseku samostatné a přenesené působnosti stanoví Obecně závazná vyhláška Statutárního města Ostrava č. 11/2000, Statut města Ostravy, která upravuje vnitřní poměry ve věcech správách Statutárního města Ostrava.

Městský obvod je jedním z 23 městských obvodů Statutárního města Ostrava. Rozkládá se na území o rozloze 2,89 km² se 3128 obyvateli. Na svém území má jednu národní kulturní památku Důl Michal.

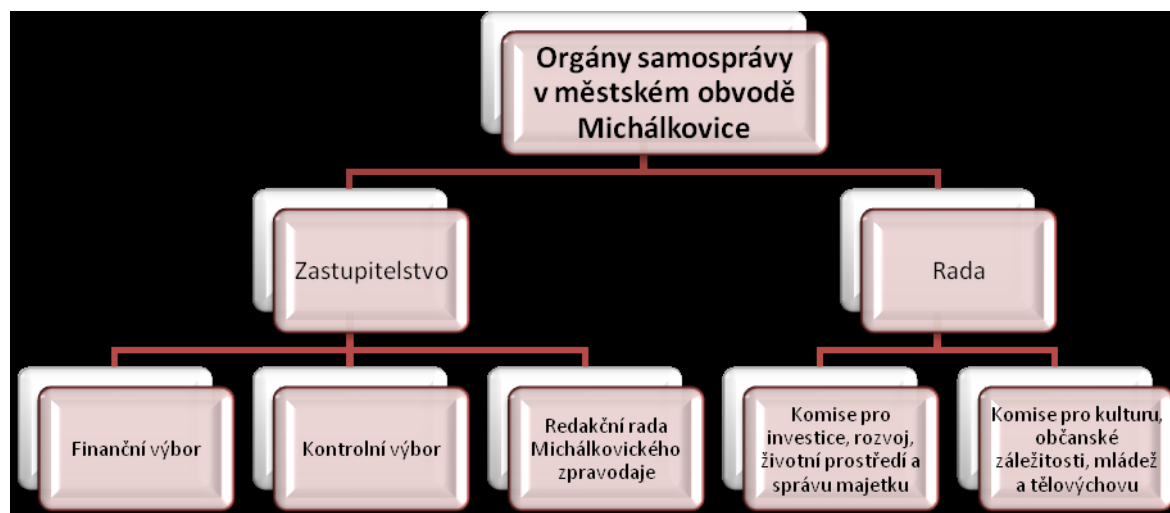
Městský obvod hospodaří podle rozpočtu schváleného zastupitelstvem městského obvodu na příslušný kalendářní rok. Výsledek hospodaření městského obvodu za uplynulý kalendářní rok schvaluje zastupitelstvo městského obvodu prostřednictvím závěrečného účtu.

3.1 Orgány samosprávy ve Statutárním městě Ostrava - městském obvodě Michálkovice

Zastupitelstvo městského obvodu má 15 členů. Je voleno občany městského obvodu na čtyřleté funkční období. Do jeho působnosti patří zejména schvalování programu rozvoje města, hospodaření se svěřeným majetkem, schvalování rozpočtu a závěrečného účtu městského obvodu, volba, zřizování a ustanovení orgánů městského obvodu. Zastupitelstvo zasedá podle schváleného jednacího řádu. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná a občané mají právo vystoupit k jednotlivým bodům programu.

Rada městského obvodu má 5 členů. Jako své iniciativní a poradní orgány může zřídit komise. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce. Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti obce podle § 103 odst. 4. Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů. Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce, ve výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku je podřízena okresnímu úřadu.

Schéma č. 3.1 orgány samosprávy v Statutárním městě Ostrava - městském obvodě Michálkovice



Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Náplň jednotlivých výborů a komisí je dále uvedena v příloze č. 1. Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice má zřízeny dvě příspěvkové organizace, a to

Mateřskou školu Ostrava - Michálkovice a Základní školu Ostrava - Michálkovice.

3.2 Hospodaření Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice

Ve všech letech se hospodaření městského rozpočtu řídilo vyrovnaným rozpočtem, který byl schválen zastupitelstvem městského obvodu.

Tab. č. 3.1. Skutečný stav hospodaření Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice v letech 2008 - 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Daňové a nedaňové příjmy	6.021	6.206	6.495	6.580	5.699
Kapitálové příjmy	471	1.108	1.386	301	171
Přijaté dotace	13.904	16.043	16.871	16.159	14.511
Zapojení a převody fondů	592	638	260	260	206
Konsolidace příjmů	-248	-260	-260	-260	-206
Financování	-170	-170	-110	0	0
Příjmy celkem	20.570	23.465	24.642	23.040	20.381
Běžné výdaje	20.409	21.903	22.925	22.566	18.047
Kapitálové výdaje	623	1.338	1.731	28	319
Převody mezi účty	80	-824	0	0	0
Konsolidace výdajů	-292	-296	-260	-260	-206
Výdaje celkem	20.820	22.121	24.396	22.334	18.160

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

V roce 2008 se hospodaření městského obvodu řídilo vyrovnaným rozpočtem, který byl schválen ve výši 13.774 tis. Kč. V průběhu roku byl navýšen o 27 rozpočtových opatření v celkové výši 7.820 tis. Kč. Nejvyšší navýšení se týkalo neinvestiční dotace na sociální dávky. **Celkový výsledek hospodaření k 31. 12. 2008 činil - 250 tis. Kč.**

V roce 2009 se hospodaření městského obvodu řídilo vyrovnaným rozpočtem, který byl schválen ve výši 15.525 tis. Kč. V průběhu roku byl navýšen o 28 rozpočtových opatření v celkové výši 8.739 tis. Kč. **Celkový výsledek hospodaření k 31. 12. 2009 činil + 1.444 tis. Kč.**

V roce 2010 se hospodaření městského obvodu řídilo vyrovnaným rozpočtem, který byl schválen ve výši 15.492 tis. Kč. V průběhu roku byl navýšen o 34 rozpočtových opatření v celkové výši 9.882 tis. Kč. **Celkový výsledek hospodaření k 31. 12. 2010 činil + 225 tis. Kč.**

V roce 2011 se hospodaření městského obvodu řídilo vyrovnaným rozpočtem, který byl schválen ve výši 16.589 tis. Kč. V průběhu roku byl navýšen o 29 rozpočtových opatření v celkové výši 7.796 tis. Kč. **Celkový výsledek hospodaření k 31. 12. 2011 činil + 1.755 tis. Kč.**

V roce 2012 se hospodaření městského rozpočtu řídilo vyrovnaným rozpočtem, který byl schválen ve výši 15.964 tis. Kč. V průběhu roku byl navýšen o 36 rozpočtových opatření v celkové výši 4.194 tis. Kč. **Celkový výsledek hospodaření k 31. 12. 2012 činil + 2.221 tis. Kč.**

3.3 Majetek Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice

Podstatný majetek získaly obce od státu zákonem č. 172/1991 Sb, o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí. Za majetek obce je nutné považovat všechny věci (movité i nemovité), majetková práva, finanční hotovosti atd. a je nutné si uvědomit, že jako vlastník má obec všechna práva a povinnosti jako kdokoli jiný, tedy má naprosto shodné postavení jako ostatní vlastníci.¹⁹

Obec jako vlastník majetku má právo majetek držet, užívat a nakládat s ním. Možnosti hospodaření s majetkem ovlivňují i povinnosti a odpovědnost k majetku, který není jednotlivce, ale veřejnoprávní korporace – jedná se o obecní majetek, který tvoří věci i majetková práva, s nimiž obec samostatně hospodaří.

Způsob nabytí majetku do obecního vlastnictví může být různý:

- originální – vytvoření majetku,
- koupě majetku,

¹⁹ OCHRANA, František. *Veřejné služby, jejich poskytování, zadávání a hodnocení.* (2007)

- zdědění či darování,
- převod právní cestou,
- vyvlastnění za náhradu.¹⁶

Majetková a finanční struktura obce

Aktiva lze charakterizovat jako „majetek“ účetní jednotky, který je možno členit do jednotlivých druhů podle formy a času.

Stálá aktiva:

- dlouhodobý nehmotný majetek,
- dlouhodobý hmotný majetek,
- dlouhodobý finanční majetek,
- dlouhodobé pohledávky.

Oběžná aktiva:

- zásoby,
- krátkodobé pohledávky,
- krátkodobý finanční majetek.

Tab. č. 3.2 Přehled stavu Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice v letech 2008 - 2012 (v tis. Kč)

Majetek	2008	2009	2010	2011	2012
Nehmotný investiční majetek	62	62	62	41	41
Drobný nehmotný majetek	18	18	18	5	5
Dlouhodobý hmotný majetek	170.266	171.018	171.602	172.835	173.606
Dlouhodobý hmotný majetek do 3 tis.	623	657	659	639	684
Materiál na skladě	7	4	5	3	6
Pozemky	89.000	88.960	86.819	87.483	87.298
Nedokončené investice	673	880	2.568	1.270	1.398

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Pasiva neboli zdroje financování majetku vyjadřují, jakým způsobem si obec opatřila svůj majetek. Základním kritériem je hledisko vlastnictví, podle něhož se zdroje rozdělují na:

- Vlastní zdroje
- Cizí zdroje

Vlastní zdroje:

- jmění účetní jednotky,
- fondy účetní jednotky,
- výsledek hospodaření.

Nedílnou součástí vlastních zdrojů je i hospodářský výsledek, pomocí kterého můžeme zjistit, zda-li obec hospodařila za počítané účetní období s přebytkem nebo se schodkem.

Cizí zdroje

Do cizích zdrojů financování, které obec využívá ke své činnosti, patří:

- dlouhodobé závazky,
- krátkodobé závazky,
- rezervy.

Tab. č. 3.3 Přehled vlastních a cizích zdrojů Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice v letech 2008 - 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
VLASTNÍ ZDROJE	266.997	268.556	262.083	208.456	208.053
Majetkové fondy	259.516	260.921	260.889	206.400	209.805
Finanční a peněžní fondy	2.182	2.242	969	76	30
Zdroje krytí prostředků rozpoč. hospod.	1.960	1.790	0	0	0
Výsledek hospodaření	3.339	3.604	225	1.980	1.218
CIZÍ ZDROJE	1.009	1.536	2.465	2.071	2.981
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	1.009	1.536	2.465	2.071	2.981

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

3.4 Veřejné služby zabezpečované městským obvodem Michálkovice

Městský obvod Michálkovice vykonává celou škálu veřejných služeb definované zákonem, avšak v této části se diplomová práce bude zabývat pouze pěti vybranými službami

a to:

1. Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň,
2. Bytové a nebytové hospodářství,
3. Sběr a svoz komunálního odpadu,
4. Hřbitovní správa,
5. Správa a údržba místních komunikací.

3.4.1 Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň

Zákon č. 128/2000 Sb, o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů charakterizuje veřejné prostranství v § 34 takto: „*Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru*“. Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice udržuje veřejné prostranství, které spadá do katastrálního území (dále jen „k.ú.“) Michálkovice a je ve vlastnictví obce.

Údržba veřejné zeleně je financována z rozpočtu obce a její úpravu zajišťuje obvod pomocí svých pracovníků zařazených do údržby. Městský obvod má na starosti údržbu parku tzv. Michalského náměstí a dětského koutku, který v něm byl vybudován. V roce 2012 byl zřízen další dětský *koutek*, který byl umístěn v zahradě úřadu. Zaměstnanci úřadu zařazení do údržby také po celý rok dělají údržbu chodníků včetně zimní údržby, a to za pomoci strojů v majetku obce. Údržbě také podléhají i jiná veřejná prostranství v k.ú. Michálkovice.

Údržba veřejné zeleně není jen o úklidu a čištění, ale také o údržbě (kácení či ořez) stromů a keřů, jejichž majitelem je majitel pozemku, na kterém se stromy či keře nacházejí včetně náhradní výsadby a obnovy úbytků. Existují také pozemky určené k náhradní výsadbě, které slouží pro výsadbu stromů jako náhrada za skácené stromy soukromými subjekty na jejich pozemcích. Městský obvod bohužel nemá takovéto pozemky vyčleněny, ale v současné době probíhá výběr pozemků a následné zpracování koncepce výsadby Komisí pro investice, rozvoj, životní prostředí a správu majetku. Kácení dřevin rostoucích mimo les upravuje zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a jeho prováděcí vyhláška č. 395/1992 Sb.

Tab. č. 3.4 Výdaje na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Název §/název pol.	Čerpání za r. 2008 v tis. Kč	Čerpání za r. 2009 v tis. Kč	Čerpání za r. 2010 v tis. Kč	Čerpání za r. 2011 v tis. Kč	Čerpání za r. 2012 v tis. Kč
3745	Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň					
	5011 - platy zam. v prac. poměru	1.300	1.283	1.322	1.094	1.092
	5021 - ostatní osob. výdaje	34	45	25	23	10
	5031 - povinné pojistné na soc. zabezpečení	339	306	335	285	312
	5032 - povinné pojistné na veřejné zdravotní poj.	117	118	122	102	112
	5131 - voda	0	1	1	1	2
	5132 - ochranné pomůcky	1	5	5	9	8
	5134 - prádlo, oděv, obuv	9	5	9	14	23
	5137 - DDHM	53	33	46	14	86
	5139 - nákup materiálu	69	68	75	120	134
	5151 - studená voda	3	3	3	4	5
	5153 - plyn	38	45	46	43	42
	5154 - el. energie	9	9	13	11	11
	5156 - pohonné hmoty	69	70	90	90	94
	5162 - služby telekom. a radiokomunikací	9	16	19	9	14
	5163 - služby peněž. ústavů	38	34	34	32	31
	5167 - služby školení a vzdělávání	0	0	0	0	9
	5169 - nákup ostat. služeb	81	100	143	139	118
	5171 - opravy a udržování	123	10	44	57	168
	5173 - cestovné	2	2	3	0	0
	5424 - náhrady mezd v době nemoci	0	3	2	6	5
	5192 – poskyt. neinvest. příspěvky a náhrady	0	0	0	0	5
	6121 - investice	0	120	44	0	0
	6123 - dopravní prostředky	0	0	858	0	0
Celkem		2294	2276	3239	2053	2281

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Ze srovnání výdajů za období 2008 - 2012, jak je patrné z tabulky č. 3.4, jsou největší náklady tvořeny platy zaměstnanců spadajících do údržby a náklady s nimi spojené. Další velké výdaje tvoří položka - *nákup ostatních služeb*, kde mimo jiné spadá kácení a výsadba stromů, které zabezpečují soukromé společnosti. Jak jde vidět, tato položka má stoupající tendenci až do roku 2010. V následujících dvou letech výdaje na tuto položku začaly klesat. Další výraznou položku tvoří *oprava a udržování*. Sem spadají zejména opravy a údržba strojů, zařízení a automobilů zařazených přímo do veřejné údržby (osobní automobil,

multicar, traktor a drobnější nástroje) a jsou v majetku městského obvodu. V roce 2012 došlo k značnému nárůstu této položky a velký podíl na tom mají právě opravy multicarů a traktorku. V současné době se zvažuje, zda se místo oprav multicarů nevyplatí pořízení nového, neboť ten je již půl roku nepojízdný a to i po mnoha opravách. Také *pohonné hmoty* mají rostoucí tendenci, a to z důvodu stoupajících cen pohonných hmot. Další takovou položkou je *náкуп materiálu*. Zvyšování nákladů je zde způsobeno nakupováním nových nástrojů a nářadí, které svou cenou nespádají do majetku, ale pouze do spotřeby. Nástroje a nářadí mají charakter rychlého opotřebení a jejich životnost není dlouhá. Na zvýšení nákladu se také podílí množství nových prvků (dětské koutky apod.), které byly pořízeny a je třeba jejich oprava a údržba. Většinu takových oprav provádějí zaměstnanci zařazení do údržby.

Do veřejné služby Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň také musím zařadit náklady spojené s údržbou a opravou chodníku, které se vedou pod samostatným paragrafem a mají v rozpočtu své vlastní vyčleněné finanční prostředky na náklady s touto službou spojené.

Tab. č. 3.5 Výdaje na ostatní záležitosti pozemních komunikací Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Název §/název pol.	Čerpání za r. 2008 v tis. Kč	Čerpání za r. 2009 v tis. Kč	Čerpání za r. 2010 v tis. Kč	Čerpání za r. 2011 v tis. Kč	Čerpání za r. 2012 v tis. Kč
2219	Ostatní záležitosti pozemních komunikací					
	5139 - nákup materiálu	100	3	1	43	4
	5169 - nákup ostatních služeb	13	3	0	75	1
	5171 - opravy a udržování	0	0	0	1.167	8
	6121 - investice	297	575	1.107	0	58
Celkem		410	581	1.108	1.285	71

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Ze srovnání výdajů za období 2008 - 2012, jak je patrné z tabulky č. 3.5, vyplývá, že v letech 2008 - 2010 byly největší náklady vynaloženy na investice, a to převážně na vybudování nových chodníků. V letech 2011 - 2012 již žádné nové chodníky nebyly zřizovány a náklady byly vynakládány na opravy stávajících chodníků, které byly ve špatném stavu. Náklady ve všech letech mají stoupající tendenci až na rok 2012, kdy došlo k velkému poklesu. V roce 2012 tvoří největší položku investice a to ve výši 58 tis. Kč na projektovou dokumentaci chodníku U Kříže.

3.4.2 Bytové a nebytové hospodářství

Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice má 19 budov v majetku obce a k dispozici 88 bytů k pronájmu. Vztahy pronajímatele a nájemce upravuje zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník a zákon č. 116/90 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor.

Do správy bytového hospodářství patří především pronajímání bytových a nebytových prostor v majetku Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice, správa, údržba a oprava bytových a nebytových prostor. Městský obvod v rámci správy budov také musí zajišťovat revizi technických zařízení v nemovitostech, zajistit požární prevenci, revizi hydrantů, doplňování hasicí techniky apod.

V rámci přidělování bytů neexistuje žádný pořadník či právní nárok. Na každý pronájem bytu se vyhlašuje výběrové řízení, o jehož vítězi rozhodne Rada městského obvodu Michálkovice a ta postupuje podle Zásad pronájmu bytů ve vlastnictví Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice. Při výběrovém řízení jsou sledovány především tyto kritéria:

- trvalé bydliště v městském obvodu Michálkovice,
- výkon zaměstnání či samostatné výdělečné činnosti v městském obvodě Michálkovice,
- stávající bytové podmínky (kvalita bytu, velikost bytu apod.),
- schopnost úhrady nájemného a plateb za služby.

Bytové a nebytové hospodářství je jedna kompletní služba, která je v této kapitole pro lepší znázornění jednotlivých výdajů rozdělena do dvou samostatných tabulek.

Tab. č. 3.6 Výdaje na bytové hospodářství Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Název §/název pol.	Čerpání za r. 2008 v tis. Kč	Čerpání za r. 2009 v tis. Kč	Čerpání za r. 2010 v tis. Kč	Čerpání za r. 2011 v tis. Kč	Čerpání za r. 2012 v tis. Kč
3612	Bytové hospodářství					
	5011 – platy zam. v pracovním poměru	0	0	0	0	190
	5031 – povinné pojištění na soc. zab.	0	0	0	0	43
	5032 - povinné pojištění na zdrav. poj.	0	0	0	0	17
	5021 - ostatní osobní výdaje	0	10	17	0	0
	5137 - drobný hmotný dlouhodobý majetek	0	0	18	0	0
	5139 - nákup materiálu	69	42	25	81	254
	5141 - úroky vlastní	13	8	1	0	0
	5151 - studená voda	291	343	355	310	285
	5153 - plyn	92	238	154	159	152
	5154 - el. energie	24	29	21	27	37
	5161 - služby pošt.	6	6	5	5	6
	5166 - konzultační porad. a právní služby	72	0	20	0	0
	5169 - nákup ostatních služeb	596	132	97	103	50
	5171 - opravy a udržování	326	654	1048	1049	596
Celkem		1.489	1.462	1.761	1.734	1.630

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Největší náklad, ve všech zkoumaných letech, v rámci bytového hospodářství zde tvoří položka opravy a udržování, která byla nejvyšší v letech 2010 - 2011. Nově pak v roce 2012 přibyl náklad v podobě mzdových nákladů a to konkrétně na zaměstnance úřadu zařazeného jako Samostatný referent majetkové správy.

U nebytového hospodářství tvoří nejvyšší náklad energie (el. energie, plyn a studená voda). Z tabulky č. 3.7 vyplývá, že všechny výdaje se drží na přibližně stejné úrovni až na rok 2010, kdy došlo k investici ve výši 160 tis. Kč. Investice byla ukončena až v roce 2011, proto náklad přechází i do tohoto roku.

Tab. č. 3.7 Výdaje na nebytové hospodářství Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Název §/název pol.	Čerpání za r. 2008 v tis. Kč	Čerpání za r. 2009 v tis. Kč	Čerpání za r. 2010 v tis. Kč	Čerpání za r. 2011 v tis. Kč	Čerpání za r. 2012 v tis. Kč
3613	Nebytové hospodářství					
	5139 - nákup materiálu	2	0	6	6	32
	5151 - studená voda	20	20	18	17	15
	5153 - plyn	168	200	140	111	184
	5154 - el. energie	51	40	46	94	78
	5169 - nákup ostatních služeb	1	1	4	5	2
	5171 - opravy a udržování	1	6	8	26	4
	6121 - investice	0	0	160	16	0
Celkem		243	267	382	275	315

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

V nákladech na veřejnou službu Bytové a nebytové hospodářství se v roce 2008 především projeví náklady na výměnu stoupaček v domě na ČSA 104. Výměna byla provedena z důvodu jejich havarijního stavu. Další položkou pak byly investice, kde se projevilo zřízení kotelny v domě na Sládečkově 92. V roce 2009 proběhla oprava střechy a výměna oken v domě Radniční 69. V letech 2010 a 2011 pak proběhla výměna oken v domě Bláhova 3 a výměna rozvaděčů vč. odpadů v domě na ČSA 104.

Bytové a nebytové hospodářství má také příjmovou stranu a to z pronájmů. Stejně jako výdaje, tak i příjmy jsou zde vyšší u bytového hospodářství.

Tab. č. 3.8 Příjmy z bytového a nebytového hospodářství Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Položka/Název položky	Příjmy za r. 2008 v tis. Kč	Příjmy za r. 2009 v tis. Kč	Příjmy za r. 2010 v tis. Kč	Příjmy za r. 2011 v tis. Kč	Příjmy za r. 2012 v tis. Kč
3612	Bytové hospodářství					
	2132 – příjmy z poskytování služeb a výrobků	2.298	2.587	2.780	2.984	2.848
3613	Nebytové hospodářství					
	2132 – příjmy z poskytování služeb a výrobků	305	309	245	305	212

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Ze srovnání příjmů za období 2008 - 2012 vyplývá, že příjmy z nájmu bytových prostor měly stoupající tendenci, tedy až na rok 2012, kdy došlo k poklesu. Důvodem poklesu je zvýšení dlužných částek za pronájem. V příjmech za pronájem nebytových prostor lze pozorovat výkyv v letech 2010 a 2012, kdy došlo k poklesu z důvodu ukončení některých nájmu.

Tab. č. 3.9 Počet bytů v majetku Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice a jejich cena za m²

Počet bytů	8	2	1	65	10	2
Kč/za m ² /za měsíc	do 40	40,01 - 45	45,01 – 50	50,02	50,03 – 55	60,01 – 65

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Cena nájmu bytů se za posledních pět let nezměnila. Do konce roku 2010 platilo regulované nájemné bytů. Ministerstvo financí regulovalo vyhláškou ceny nájemného a to až do doby, než ústavní soud rozhodl v červnu 2000 o jejím zrušení k 31. 12. 2001 z důvodu její nezákonnosti (Ustanovení soudu č. 231/2000 Sb.). Vyhláška byla zrušena a nový zákon, který řeší problematiku nájemného, byl schválen teprve o několik roků později. Nájem u bytů v majetku městského obvodu je vždy sjednáván na jeden rok a následně na základě žádosti dosavadního nájemce prodlužován (vždy jen na jeden rok) po schválení Radou městského obvodu Michálkovice.

Zákon o jednostranném zvyšování nájemného umožňuje ze strany pronajímatele jednostranně nájemci zvýšit nájemné, které však nesmí překročit hranici stanovenou zákonem. Jednostranné zvyšování nájemného se netýká všech nájemních bytů, ale pouze těch, u nichž se po ukončení čtyřletého reformního „přechodného období“ předpokládá využití smluvního přístupu. Dále se pak netýká bytů, jejichž výstavba nebo dostavba byla povolena po 30. červnu 1993 a na jejichž financování byla obcím poskytnuta dotace na výstavbu nájemních bytů, a to po dobu platnosti podmínek poskytnuté dotace.

U bytů patřících do majetku Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice lze zvyšovat výši nájemného, neboť se jej netýkají výše uvedené výjimky. Otázkou však je, zda by to nevedlo ke zvýšení počtu dlužníků.

Tab. č. 3.10 Nebytové prostory v majetku Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice a jejich současné pronájmy

Ulice	čp/čo	Smlouv a od	Smlouv a do	m2	Záměr pronájmu	Nájem	Služby
ČSA	448/98	10.12.04	neurčito	60,45		40 000,00	29 000,00
ČSA	448/98			50,22			49 116,00
ČSA	448/98	03.07.12	02.07.14	33,02		38 400,00	25 800,00
ČSA	309/101	12.04.10	neurčito	250,00		60 000,00	12 000,00
ČSA	309/101	01.01.94	neurčito	84,37		21 093,00	8 504,00
ČSA	325/106				64,52		
Kasalického	782/15	01.08.12		20,00		2 000,00	1 200,00
Mich.náměstí	729/20	01.10.05	neurčito	18,61		11 116,00	2 034,00
Mich.náměstí	729/20	01.03.05	neurčito	5,00		0,00	
Mich.náměstí	729/20			12,32		6 000,00	
Panská	732/91	01.09.08	31.08.12	14,87			
Pánská	555/87		neurčito	17,30			
Radniční	342/69	01.08.12	31.07.14	20,00		9 600,00	0,00
Radniční	342/69	18.12.12	17.12.13	76,84		33 600,00	22 800,00
Radniční	342/69						
Radvanická	406/7				116,49		
Radvanická	396/17						
Sládečkova	376/71						
Sládečkova	393/90			mimo knihovnu celá budova			
Sládečkova	393/90	01.10.05	neurčito	207,94		15 000,00	0,00

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Přehled znázorněný v tabulce č. 3.10 zobrazuje přehled pronájmu nebytových prostor v majetku Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice (za rok 2012). Každý řádek představuje nebytový prostor určený k pronájmu a je zde také patrné, na jaké časové období jsou navázány platné smlouvy, výše výměry pronajímaného prostoru a vyčíslení pronájmu na nájemné a služby. Tzv. záměrovaný pronájem jsou prostory, které byly schváleny Radou městského obvodu Michálkovice k pronájmu, ale v současné době ještě nejsou pronajaty. Výše nájemného se v posledních pěti letech neměnila. Cena je tvořena smluvně.

3.4.3 Sběr a svoz komunálního odpadu

Zákon č. 185/200 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů definuje pojem

odpadu v § 3 takto: „*Odpad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů*“.

Provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zabezpečuje pro město Ostravu Magistrát města Ostravy a to prostřednictvím společnosti OZO Ostrava s.r.o., kde je jediný společník právě město Ostrava.

Společnost OZO Ostrava s.r.o. vznikla z bývalé rozpočtové organizace TAZSMO Ostrava a její historie sahá až do roku 1949. Technické a zahradní služby města Ostravy zajišťovaly svoz a skládkování odpadu z města a okolních obcí a prováděly pro město Ostrava všechny zahradní a sadové úpravy. Po roce 1990 byla rozpočtová organizace pro nakládání s domovním odpadem transformována na organizaci příspěvkovou a posléze k 30. 6. 1995 na společnost s ručením omezeným.²⁰

Městskému obvodu jsou každý rok přidělovány Magistrátem města Ostravy kontejnery na komunální odpad, jejichž využití je na daném obvodu. Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice z těchto přidělů nechává dvakrát za rok přistavit kontejnery na 13 vybraných stanovišť tak, aby tyto kontejnery mohlo využít co možná nejvíce občanů městského obvodu. V městském obvodě byl také zřízen sběrný dvůr, který však byl v roce 2012 uzavřen z důvodu finanční náročnosti a malého využívání. Toto rozhodnutí se však nesetkalo s kladnou odezvou a občané i přesto vyhazovali odpad před uzavřený sběrný dvůr. Tyto tzv. černé skládky museli likvidovat zaměstnanci údržby městského obvodu a stalo se to finančně i časově náročné. Vedení Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice se proto rozhodlo v druhé polovině roku 2012 otevřít toto svozné místo a zabezpečit jeho provoz. Obsluha sběrného místa je hrazena z rozpočtu městského obvodu. Náklady na tuto obsluhu v roce 2012 byly nulové, neboť zaměstnanec byl financován z dotace. Magistrátem města Ostravy bylo následně schváleno sběrné místo jako stanoviště pro tříděný odpad a pro rok 2013 byla městskému obvodu zvýšena kvóta přidělených kontejnerů na komunální odpad s tím, že jejich větší část bude využita právě ve sběrném místě. Každému městskému obvodu Statutárního města Ostrava jsou dále přidělovány další kontejnery, například na likvidaci velkých černých skládek nebo čištění hlavních komunikací v městském obvodě.

²⁰ OZO Ostrava: *O společnosti* [online]

Statutární město Ostrava – městský obvod Michálkovice také zabezpečuje likvidaci odpadu v prostorách hřbitova, kde jsou umístěny tři malé a jeden velký kontejner. Dále zabezpečuje likvidaci odpadu, který vzniká v rámci údržby a likvidace malých černých skládek. Likvidace těchto odpadů je zabezpečována soukromými společnostmi. Náklady na likvidaci těchto odpadů jsou zahrnuty v nákladech na údržbu veřejné zeleně a na hřbitovní správu.

Tab. č. 3.11 Výše vybraných poplatků za svoz a likvidaci komunálního odpadu přepočítaného na obyvatele Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012

	2008	2009	2010	2011	2012
Poplatek za odpad	498	498	498	498	498
Počet obyvatel v MOB Michálkovicích vždy k 1.1 daného roku	3.226	3.167	3.169	3.160	3.128
Výše vybraných poplatků	1.606.548	1.577.166	1.578.162	1.573.680	1.557.744

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

V tabulce č. 3.11 je uveden počet obyvatel vždy k 1. 1. daného roku. Poplatek za službu je za celé sledované období 2008 - 2012 stejný a to ve výši 498,- Kč na osobu. Výše vybraných poplatků je pouze orientační, protože počet obyvatel se v průběhu mohl měnit, ale statistika jej uvádí vždy k 1. 1. daného roku. Magistrát města Ostravy vede všechny výnosy i náklady na danou službu celkově pro celé město Ostravu a dále jej nerozpočítává na své obvody. Tabulka pouze zobrazuje orientační náklad pro obyvatele Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice za předmětnou službu, který město Ostrava vybírá formou poplatku.

3.4.4 Hřbitovní správa

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů definuje provozování veřejného pohřebiště takto: „Provozování veřejného pohřebiště je službou ve veřejném zájmu zajišťovanou obcí v samostatné působnosti nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností (dále jen "provozovatel pohřebiště"). Nemůže-li obec zajistit provozování veřejného pohřebiště v územním obvodu své působnosti, je povinna zajistit provozování veřejného pohřebiště v jiné obci v okolí na základě dohody s provozovatelem pohřebiště“. Provozování je také upraveno Řádem veřejného pohřebiště v k.ú. Michálkovice,

které z tohoto zákona vychází.

V pohřebnictví je potřeba rozlišovat, zda se jedná o služby privátního pohřebnictví od veřejné služby. Privátní služby souvisejí s přímým pohřbíváním soukromých osob, což je zabezpečováno soukromými společnostmi. V rámci veřejné služby se Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice stará o údržbu a opravy hřbitovního areálu prostřednictvím zaměstnanců městského obvodu zařazených do údržby. V rámci údržby areálu je zde zahrnuta úprava terénu, vybudování chodníku včetně údržby a opravy v areálu a mezi hroby. Mezi další služby zde spadá údržba veřejné zeleně a čištění prostranství, zabezpečení likvidace odpadů, pořízení laviček, vodné (přístupné veřejnosti) apod. Městský obvod pronajímá okolo 1500 hrobových míst.

Nejčastější formou poskytování hřbitovní správy obcemi je dlouhodobé pronajímání pohřebních míst občanům. Pronajmout si hrobové místo na zmiňovaném pohřebišti není vázáno žádnou podmínkou a místo si může pronajmout kdokoliv, kdo o něj má zájem. Městský obvod ročně uzavře cca 100 - 250 smluv.

Největší problém tvoří tzv. opuštěná hrobová místa. Je to situace, kdy již vypršela nájemní smlouva a nájemce nemá dále zájem místo pronajímat nebo umřel a další příbuzní nejsou známí nebo nemají zájem převzít tento závazek. Pokud nájemní smlouva vypršela a znovu se již neobnoví, musí majitel hrobového zařízení odklidit včetně uren uložených v hrobě tak, aby se dané místo mohlo znovu pronajmout. U hrobu, kde jsou uloženy rakve, běží tzv. tlecí doba, která trvá 15 let, po kterou se do hrobu již nesmí pohřbívát. Po této době se bere, že v hrobě již nic nezůstalo a ostatky, které tam zůstaly, se nemusí v rámci vyklizení hrobového místa odstraňovat. Proto vždy, když se vydává povolení k uložení ostatků v rakvi, musí se zároveň prodloužit nájemní smlouva tak, aby nájem pokryl celých 15 let.

K vyklizení však z větší části nedochází. V takovém případě se potom s hrobovým zařízením nakládá jako s věcí opuštěnou. Po uplynutí doby určené zákonem má pak městský obvod právo si hrobové zařízení převést do svého majetku. Urny nalezené v takových hrobových místech pak městský obvod jako správce pohřebiště ukládá do jednoho společného hrobu, který je k tomu určen. Hrobové zařízení v rámci urnových hrobů se většinou prodá v krátké době, avšak o hrobové zařízení v podobě hrobek, dvojhrobů nebo klasických hrobů

není takřka žádný zájem. Pro městský obvod pak z takto převedených hřbových zařízení do majetku plyne povinnost se o ně starat a udržovat je, popř. je zlikvidovat na náklady městského obvodu.

Tab. č. 3.12 Výdaje na pohřebnictví Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Název §/název pol.	Čerpání za r. 2008 v tis. Kč	Čerpání za r. 2009 v tis. Kč	Čerpání za r. 2010 v tis. Kč	Čerpání za r. 2011 v tis. Kč	Čerpání za r. 2012 v tis. Kč
3632	Pohřebnictví					
	5021 - ostatní osobní výdaje	17	17	20	17	5
	5031 - povinné pojistné na soc. zabezpečení	4	4	4	5	1
	5032 - povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	2	1	0	0	0
	5139 - nákup materiálu	7	3	1	1	0
	5151 - studená voda	0	0	0	0	0
	5166 - poradenství a konzultační služby	2	0	0	0	0
	5169 - nákup ostatních služeb	119	116	126	126	44
	5192 – poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady	0	0	0	0	8
Celkem		151	141	151	149	58

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Ze srovnání výdajů na hřbitovní správu (tabulky č. 3.12) je patrné, že druhou nejvyšší položkou jsou mzdové náklady, u nichž došlo v roce 2012 k značnému poklesu. Náklady byly tvořené zaměstnaneckou dohodou na každodenní odemykání a zamykání areálu hřbitova. Dohoda byla v polovině roku 2012 ukončena a povinnost přešla na jednoho zaměstnance zařazeného do údržby. Jedinou výraznější položkou výdajů je *nákup ostatních služeb*. Zde patří již zmiňovaná údržba zeleně (kácení stromů, výsadba stromů a jejich ošetření apod.) a také vývoz (likvidace) odpadů a to vše soukromými společnostmi. Celkové náklady na veřejnou službu se nijak výrazně nezvyšují ani nesnižují až na rok 2012. Ke snížení položky došlo proto, že většinu oprav a údržby začali vykonávat zaměstnanci zařazení do údržby a navíc areál hřbitova prošel řadou rekonstrukcí a úprav a již takové zásahy nejsou potřeba.

Tab. č. 3.13 Příjmy z pohřebnictví Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Položka/Název položky	Příjmy za r. 2008 v tis. Kč	Příjmy za r. 2009 v tis. Kč	Příjmy za r. 2010 v tis. Kč	Příjmy za r. 2011 v tis. Kč	Příjmy za r. 2012 v tis. Kč
3632	Pohřebnictví					
	2111 – příjmy z poskytování služeb a výrobků	226	150	185	153	119

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Také hřbitovní správa má příjmovou stránku, kterou tvoří pronájmy hrobových míst. Z tabulky č. 3.13 vyplývá, že za sledované období je nejvyšší příjem v roce 2008 a 2010 a nejnižší příjmy pak v roce 2012. Tato skutečnost je dána převážně cyklem uzavírání smluv o pronájmu na dobu určitou. Při založení hřbitova se uzavíraly pronájmy na určitou dobu, a to z pravidla na 5, 10 a 15 let. Některé pronájmy byly uzavřené na dobu trvání hřbitova.

Tab. č. 3.14 Pronájem hrobových míst na hřbitově v k.ú. Michálkovice

	2008	2009	2010	2011	2012
Poplatek za pronájem pozemku/m ²	15	15	15	15	15
Poplatek za služby/m ²	30	30	30	30	30
Počet uzavřených smluv	268	149	194	160	116
Celkové příjmy	226	150	185	153	119

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Poplatky za pronájem hrobových míst se ve sledovaném období nemění a to ani poplatek za služby viz tabulka č. 3.14. Poplatek za služby je složen z nákladů na tuto veřejnou službu, kde je třeba započítat také mzdové náklady úředníka, které jsou zahrnuty v jiném paragrafu než hřbitovní správa a stejně tak mzdové náklady zaměstnanců zařazených do údržby.

Počet uzavřených smluv se postupně od roku 2008 snižuje (kromě nárůstu v roce 2010). Počet uzavřených smluv však nerozhoduje o výši vybraného poplatku, ale počet pronajatých m². Každé hrobové místo má jinou výměru a proto každý poplatník platí jinou výši poplatku. Dále pak záleží na celkové době pronájmu, na kterou je smlouva uzavřena.

Pokud by městský obvod uvažoval o zvýšení poplatku za pronájem hrobových míst, měl by vzít v úvahu především zájem o tuto službu. Pravdou je, že o nové pronájmy není takřka žádný zájem a smlouvy jsou pouze obnovovány již s existujícími nájemci a i ti je v některých

případech nechtějí znovu obnovit. Jedinou výjimku lze vypožorovat u pronájmu tzv. urnových míst, o které je stále větší zájem. Většina urnových míst má rozměr 1 m², což činí celkový náklad 45,- Kč/rok. To není příliš vysoký roční poplatek. Některé obvody již přistoupily k rozdílným cenám za typ hrobu a urnové místa jsou dražší než jiné typy. Také pozemek hřbitova umožňuje svou rozlohou vybudovat další nové hroby.

3.4.5 Správa a údržba místních komunikací

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů definuje §6 místní komunikaci takto: „Místní komunikace je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce“. V § 9 se také říká, že „Vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát. Vlastníkem silnic II.a III. třídy je kraj, na jehož území se silnice nacházejí, a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba“.

Zde je povinností městského obvodu předmětné komunikace především opravovat a udržovat. Sem také spadá zimní údržba místních komunikací. Rozsah povinností v samostatné i přenesené působnosti je určen Statutem města Ostravy.

Tab. č. 3.15 Výdaje na silnice Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

§	Název §/název pol.	Čerpání za r. 2008 v tis. Kč	Čerpání za r. 2009 v tis. Kč	Čerpání za r. 2010 v tis. Kč	Čerpání za r. 2011 v tis. Kč	Čerpání za r. 2012 v tis. Kč
2212	Silnice					
	5139 - nákup materiálu	10	16	3	0	42
	5169 - nákup ostatních služeb	171	400	411	314	215
	5171 - opravy a udržování	1.635	3.600	751	296	1.673
	6121 - investice	200	250	420	7	70
Celkem		2.016	4.266	1.585	617	2.000

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

V roce 2008 tvořila nejvyšší položku oprava a údržba. Projevily se zde náklady na opravy komunikace U Kříže a zpracování projektové dokumentace na opravu komunikace Vojtěšská a Východní, na které byly poskytnuty účelové dotace. V roce 2009 byly vynaloženy největší výdaje na úhradu za zimní údržbu a čištění místních komunikací, opravu výtluků, opravu sedmi komunikací a projektovou dokumentaci na revitalizaci komunikace ČSA

Rychvaldská. V roce 2010 byly vynaloženy největší výdaje na zimní údržbu a čištění místních komunikací, opravy výtluků, opravu komunikace U Hrušky a projektovou dokumentaci na zvýšení bezpečnosti a revitalizace ul. ČSA a Rychvaldská. V roce 2011 byly vynaloženy největší výdaje na zimní údržbu a čištění místních komunikací, opravy výtluků a opravu komunikace ul. Obecní.

3.5 Charakter vybraných služeb

Vybrané veřejné služby zpracovávané v této diplomové práci mají svou vlastní charakteristiku statku. Jak je patrné z tabulky č. 3.16, většina z nich nese charakteristiku statku smíšeného.

Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň

Tato služba nese převážně prvky veřejného statku. Pokud bychom však vzali v úvahu například oplocení parku a stanovení otvírací doby, mohli bychom mluvit o statku smíšeném. Takováto omezení se v městském obvodu vyskytují a to právě například v pozemku určeném jako hřiště, který je oplocen a uzamčen, a proto je v této diplomové práci služba charakterizována jako smíšený statek.

Bytové a nebytové hospodářství

Tato služba nese prvky smíšeného statku. Je to veřejný statek, jehož spotřebitelé se však navzájem ovlivňují a o statek musí soutěžit.

Sběr a svoz komunálního odpadu

Tato služba také nese prvky smíšeného statku a kromě jiného je zde také mnoho tržních selhání v podobě negativních externalit.

Hřbitovní správa

Tato služba nese prvky smíšeného statku. Nejčastější formou poskytování této veřejné služby je dlouhodobý pronájem hrobových míst. Pozemek, na kterém se hřbitov nachází, má však své kapacitní omezení. Stává se tak, že mnohé obce nemohou pronajmout hrobové místo každému, kdo by o něj měl zájem.

Správa a údržba místních komunikací

Tato služba nese prvky veřejného statku a je považována za pozitivní externalitu. Případné vyloučení uživatele ze spotřeby této veřejné služby by bylo příliš nákladné a také velmi obtížné.

Tab. č. 3.16 Charakter vybraných veřejných služeb

Veřejná služba	Charakter poskytované služby
Péče o vzhled obce	Smíšený statek
Bytové a nebytové hospodářství	Smíšený statek
Sběr a svoz komunálního odpadu	Smíšený statek
Hřbitovní správa	Smíšený statek
Správa a údržba místních komunikací	Čistě veřejný statek

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

4 Zhodnocení stávajícího způsobu poskytování veřejných služeb v městském obvodu Michálkovice

Statutární město Ostrava – městský obvod Michálkovice poskytuje i jiné veřejné služby než ty, na které se tato práce zaměřuje. Jejich celkové zhodnocení by však bylo příliš obsáhlé a proto se práce zabývá pouze pěti vybranými veřejnými službami, které jsou následně zhodnocovány.

4.1 Zhodnocení zabezpečování vybraných veřejných služeb Statutárního města Ostrava -městského obvodu Michálkovice

Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň

Zabezpečování této služby má ve své kompetenci Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice. Garantem této služby je úřad městského obvodu Michálkovice (dále jen „ÚMOb Michálkovice“), který má také dohled nad dodržováním správných postupů a platné legislativy. Poskytovatelem je ÚMOb Michálkovice. Větší část údržby je prováděna zaměstnanci úřadu zařazených do údržby. Pouze některé práce jsou prováděny externími dodavateli a to například kácení vzrostlých dřevin, zabezpečování náhradní výsadby a likvidace odpadů. Zde také spadá služba ostatních záležitostí pozemních komunikací, což se týká převážně chodníků. Zde pak drobné opravy a údržbu (zimní údržba) provádí zaměstnanci ÚMOb Michálkovice a externí dodavatelé pak mají na starosti například výstavbu nových chodníků.

Bytové a nebytové hospodářství

Tak jako u předchozí služby, tak i zde má ve své kompetenci Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice zabezpečování předmětné služby a garantem je ÚMOb Michálkovice. Poskytovatelem služby je ÚMOb Michálkovice a externí dodavatelé. Zaměstnanci ÚMOb Michálkovice zařazení do údržby mají na starosti drobné opravy a údržby bytových a nebytových prostor. Zaměstnanec úřadu zařazen do bytového hospodářství má pak na starost veškerou administrativní činnost. Externí firmy jsou například dodavatelé energií, rozsáhlejších rekonstrukcí, oprav apod.

Sběr a svoz komunálního odpadu

U této služby je zabezpečovatelem Statutární město Ostrava, které má na starosti svoz a likvidaci v rámci celého města Ostravy pro všechny své obvody. Garantem je Magistrát města Ostravy, který má uzavřenou dlouhodobou smlouvu s externí společností, která je poskytovatelem předmětné služby (vlastníkem této firmy je město Ostrava).

Hřbitovní správa

Zabezpečovatelem hřbitovní správy je Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice a garantem služby je ÚMOB Michálkovice. Poskytovatelem je také ÚMOB Michálkovice, ale také externí dodavatelé. Údržbu, opravy, likvidace hrobů apod. zabezpečují zaměstnanci úřadu zařazení do údržby. Veškerou administrativu pak zabezpečuje zaměstnanec zařazen do hřbitovní správy. Externí dodavatelé zabezpečují opravdu jenom část předmětné služby a to například kácení vzrostlých dřevin a náhradní výsadbu, což se týká pouze pozemku, na kterém se hřbitov nachází a dochází k nim zřídka. Také sem spadá dodávka vody a odvoz odpadu.

Hrobové zařízení je pouze majetkem soukromých fyzických či právnických osob, které si pronajímají předmětné hrobové místo a tudíž údržba jednotlivých hrobů je tak na každém majiteli (to se netýká hrobu zařazených do majetku městského obvodu). Poskytovatel nezodpovídá za údržbu každého jednotlivého hrobu, ale pouze za údržbu tzv. opuštěných hrobů (likvidace či údržba) a volného prostranství (tráva, keře, stromy, chodníčky, lavičky, voda, likvidace odpadu apod).

Správa a údržba místních komunikací

Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice je zabezpečovatelem správy a údržby místních komunikací III. a IV. třídy. Garantem i u této služby je ÚMOB Michálkovice. Poskytovatelem jsou ÚMOB Michálkovice a externí dodavatelé vybráni na základě výběrového řízení. Zaměstnanci ÚMOB Michálkovice zařazení do údržby provádějí drobné opravy komunikací, např. opravy výtluků. Větší opravy a výstavbu nových komunikací pak provádí externí dodavatel na základě výběrového řízení či objednávky (podle rozsahu opravy). Na každou opravu se vyhlašuje samostatné výběrové řízení.

Tab. č. 4.1. Zhodnocení vybraných veřejných služeb Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice podle zabezpečovatele, garanta a poskytovatele

Veřejná služba	Zabezpečovatel	Garant	Poskytovatel
Péče o vzhled obce	SMO, MOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice a externí dodavatelé
Bytové a nebytové hospodářství	SMO, MOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice a externí dodavatelé
Sběr a svoz komunálního odpadu	SMO	Magistrát města Ostravy	Externí dodavatel
Hřbitovní správa	SMO, MOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice a externí dodavatelé
Správa a údržba místních komunikací	SMO, MOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice	ÚMOB Michálkovice a externí dodavatelé

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Ted' je vhodné zamyslet se nad tím, zda je stávající způsob poskytování vybraných veřejných služeb vyhovující a efektivní.

Každá ze zkoumaných veřejných služeb je finančně limitována rozpočtem Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice. Vynaložení nákladů je plánováno ročně s určitým omezením právě ve vztahu k rozpočtu.

Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň

Poskytování této služby je financováno pouze z veřejných zdrojů. Služba je poskytována bezplatně a cenová elasticita je nízká. Vzhledem k charakteru služby zde nelze předpokládat doplňkovou aktivitu.

Tato služba může být poskytována externím dodavatelem, ale vždy bude financována z veřejných zdrojů. Rozhodujícím kritériem je výše nákladu na předmětnou službu. Zde je předpoklad nižších nákladů při zachování stávajícího způsobu poskytování služby, avšak náklady nelze úplně přesně vyčíslit a to z důvodu nepřesných mzdových nákladů. Zaměstnanci ÚMOB Michálkovice zařazení do údržby zabezpečují činnost i v jiných službách a nikde není přesně evidováno, kolik mzdových nákladů plyne na kterou službu. K údržbě dochází pravidelně ne však každý den. Výhodou je velký přehled o nedostatcích a politickým zájmem vedení je tyto nedostatky rychle odstraňovat. Nedostatek je vytíženost zaměstnanců údržby, kteří nemají vždy časový prostor pro rychlou reakci.

Zde je nejvýhodnější ponechat stávající způsob poskytování, ale je důležité přesně

vyčíslit náklady na danou službu tak, aby bylo zcela zřejmé, že způsob poskytování je opravdu nejefektivnější.

Bytové a nebytové hospodářství

Poskytování této služby je také financováno pouze z veřejných zdrojů. Zde je však služba spojena s poplatkem za pronájem bytu a poptávka po spotřebě je málo elastická.

Tuto službu lze bez problému zajišťovat externím dodavatelem. V této službě jsou již zahrnuty náklady v podobě části mzdových nákladů zaměstnanců ÚMOB Michálkovice zařazených do nákladů pouze v roce 2012. Část mzdových nákladů však byla vyčíslena pouze na zaměstnance bytového a nebytového hospodářství a ne na zaměstnance zařazené do údržby a tudíž neodráží skutečný náklad. K opravám dochází podle ročních plánů (netýká se mimořádných nutných oprav). Opravy jsou cca z 90 % složeny z odborných činností a mnoho z nich je stejně prováděno externími dodavateli. Opravy a údržba, které jsou prováděny zaměstnanci údržby, trvá (právě z důvodu neodbornosti zaměstnanců) mnohem více času, než když je provádí externí služba a kvalita také není prvotřídní (nemožnost reklamace, neodbornost apod.).

Zde je nejvýhodnější zajišťovat opravu a údržbu v kombinaci účasti ÚMOB Michálkovice s externím dodavatelem na základě výběrového řízení, a to vždy na jeden rok. Ceny u větších zakázek (větší objem poskytnuté služby) jsou vždy výhodnější, než když je služba zajišťována mnoha malými dodavateli. Také z administrativní zajištěnosti dojde k značnému zefektivnění a časové úspoře. U této veřejné služby je také potřeba přesně vyčíslit mzdové náklady.

Sběr a svoz komunálního odpadu

Poskytování této služby je financováno pouze z veřejných zdrojů. Zde, tak jako u předchozí služby, je však služba spojena s poplatkem za odvoz a likvidaci odpadu a poptávka po spotřebě je málo elastická.

Takovouto službu lze bez problému zajišťovat externím dodavatelem. Služba je v současné době poskytována externím dodavatelem, kde náklady jsou plně hrazeny z veřejných financí. Zde hraje důležitou roli náklad na pořízení odpovídající techniky,

personální a administrativní zajištění. Společníkem externího dodavatele OZO Ostrava s.r.o. je Statutární město Ostrava.

Zde je nejvýhodnější ponechat stávající způsob poskytování.

Hřbitovní správa

Tak jako u předchozích služeb i tato veřejná služba je financována pouze z veřejných zdrojů. Služba je spojena s poplatkem za pronájem hrobového místa a elasticita je zde nízká.

Tuto službu lze bez problému zajišťovat externím dodavatelem. Rozhodujícím kritériem je zde, stejně jako u veřejné služby Péče o vzhled obce - veřejné prostranství, veřejná zeleň, výše nákladu na předmětnou službu. Zde je předpoklad nižších nákladů při zachování stávajícího způsobu poskytování služby, avšak náklady nelze úplně přesně vyčíslit a to opět z důvodu neúplných mzdových nákladů. Zaměstnanci ÚMOB Michálkovice zařazení do údržby, jak už je uvedeno výše, zabezpečují činnost i v jiných službách a nikde není přesně evidováno, kolik mzdových nákladů plyne na kterou službu. K údržbě dochází pravidelně, ne však každý den. Pozemek, na kterém se hřbitov nachází, není příliš rozlehlý a nevyžaduje velké množství prací či odbornost zaměstnanců.

Tady je nejvýhodnější ponechat stávající způsob poskytování, ale musí se přesně vyčíslit náklady na danou službu.

Správa a údržba místních komunikací

Poskytování této služby je financováno pouze z veřejných zdrojů. Služba je poskytována bezplatně a cenová elasticita je nízká. Vzhledem k charakteru služby nelze předpokládat doplňkovou aktivitu.

Danou službu lze bez problému zajišťovat externím dodavatelem. U této veřejné služby tvoří největší náklad oprava komunikací. Městský obvod každý rok žádá o přidělení finančních prostředků Statutární město Ostrava na vybrané komunikace potřebující opravu. Z pravidla nejsou přiděleny finanční prostředky na všechny požadované komunikace, a tak předem nelze odhadnout celkový budoucí náklad a počet opravovaných komunikací. Na každou opravu komunikace je externí dodavatel vybírán zvlášť na základě výběrového

řízení. Drobné opravy a údržbu pak provádí zaměstnanci zařazení do údržby.

Zde je nejvýhodnější ponechat stávající způsob poskytování. Vhodné by také bylo vyčíslení přesných mzdových nákladů.

Tab. č. 4.2 Procentní podíl nákladů na vybrané veřejné služby za období 2008 - 2012 hrazených z dotací Statutárního města Ostrava

Náklady hrazené z dotace v procentech	2008	2009	2010	2011	2012
Péče o vzhled obce - veřejné prostranství, veřejná zeleň	0,00%	0,00%	24,64%	37,18%	3,02%
Bytové a nebytové hospodářství	0,00%	0,00%	4,67%	0,00%	0,00%
Sběr a svoz komunálního odpadu	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Hřbitovní správa	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Správa a údržba místních komunikací	66,96%	78,48%	43,79%	46,19%	79,25%

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Všechny vybrané veřejné služby jsou hrazeny z veřejných financí a to převážně z rozpočtu městského obvodu. Jak je patrné z tabulky č. 4.2, tak jsou i služby, jejichž náklady jsou částečně hrazeny z dotací. Tabulka zobrazuje procentní podíl nákladu na vybrané veřejné služby hrazených z dotace Statutárního města Ostrava. Náklady na veřejnou službu Správa a údržba místních komunikací jsou, jako jediné, v každém zkoumaném období částečně hrazeny z dotace města a někdy z více jak 70 %. Veřejná služba Sběr a svoz komunálního odpadu není financován z rozpočtu městského obvodu, ale přímo z rozpočtu Statutárního města Ostrava. Poskytnuté dotace na veřejnou službu Péče o vzhled obce byly poskytnuty vždy pouze na opravu chodníku.

4.2 Zhodnocení poskytování vybraných služeb podle platné legislativy

Statutární město Ostrava – městský obvod Michálkovice a všechny vybrané veřejné služby se především řídí zákonem č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení). Statut města Ostravy, závazný pro všechny své obvody, určuje rozsah samostatné a přenesené působnosti svých městských obvodů.

Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň

Veřejná služba Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň se řídí zákonem

č. 289/1995 Sb. o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a dále také oborovými normami ČSN, které platí pro všechny práce s půdou, a to i při zakládání a následné péči o rostliny a jejich výsadby, trávníky a jejich zakládání, technicko-biologické způsoby stabilizace terénu, rozvojová a udržovací péče o vegetační plochy, ochranná opatření apod. Statut města Ostravy službu vymezuje v působnosti městských obvodů v samostatné působnosti ve svém čl. 15 Komunální služby a v samostatné a přenesené působnosti v čl. 18 Životní prostředí.

Bytové a nebytové hospodářství

Veřejná služba Bytové a nebytové hospodářství se řídí zákonem č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů, u majetku svěřeného městským obvodům a zákonem č. 116/1990 Sb., o nájmu a pronájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů. Statut města Ostravy službu vymezuje v působnosti městských obvodů v samostatné působnosti ve svém čl. 16 Bytové hospodářství a nebytové prostory.

Sběr a svoz komunálního odpadu

Výkon státní správy v odpadovém hospodářství je upraven zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Samostatná působnost kraje v oblasti nakládání s odpady je dána zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a samostatná působnost obcí v oblasti nakládání s odpady je dána zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Statutární město Ostrava se dále řídí obecně závaznou vyhláškou č.14/2010 a č. 8/2011, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Statut města Ostravy službu vymezuje v působnosti městských obvodů v samostatné a přenesené působnosti ve svém čl. 18 Životní prostředí.

Hřbitovní správa

Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice je v souladu s § 16 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů provozovatelem veřejného pohřebiště na ul. Sládečkova v Ostravě - Michálkovicích. Tento zákon stanoví podmínky pro zacházení s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky, práva a povinnosti související

s provozováním pohřební služby, prováděním balzamací a konzervací lidských pozůstatků a s provozováním krematorií a pohřebišť. Při své činnosti se provozovatel řídí Řádem veřejného pohřebiště, který umožňuje stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa pro všechny občany. Statut města Ostravy službu vymezuje v působnosti městských obvodů v samostatné působnosti ve svém čl. 15 Komunální služby a dále pak v čl. 29 Válečné hroby a pietní místa.

Správa a údržba místních komunikací

Veřejná služba týkající se správy a údržby místních komunikací se řídí zákonem č.13/1997 Sb., o pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, dále pak zákonem č. 361/2000Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů a Vyhláškou č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Místní komunikace je v České republice podle § 6 Zákona o pozemních komunikacích označení pro kategorii pozemní komunikace, do které silniční správní úřad má zařazovat veřejné přístupné pozemní komunikace, které slouží převážně místní dopravě na území obce a vlastníkem je podle zákona obec. Statut města Ostravy službu vymezuje v působnosti městských obvodů v samostatné a přenesené působnosti ve svém čl. 22 Doprava a silniční hospodářství.

Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice se při poskytování vybraných veřejných služeb řídí platnou legislativou. Dále se pak všechny služby poskytované městským obvodem řídí Statutem města Ostravy, který určuje u každé veřejné služby zvlášť její samostatnou a přenesenou působnost. Bytové a nebytové hospodářství se řídí při výběru bytů Zásadami pronájmu bytů ve vlastnictví Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice. V rámci veřejné služby Hřbitovní správa byl vydán Hřbitovní řád veřejného pohřebiště v k.ú. Michálkovice. Všechny vybrané veřejné služby poskytované městským obvodem se řídí, pokud je u nich vypsáno výběrové řízení, směrnici č. 1/2013 (v současnosti) pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu v podmínkách městského obvodu Michálkovice.

4.3 Zhodnocení veřejných výdajů u vybraných veřejných služeb

Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice poskytuje více než jen těchto pět uváděných služeb a všechny poskytované veřejné služby jsou hrazeny z veřejných financí, zpravidla z rozpočtu Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice. Pouze

veřejná služba Sběr a svoz komunálního odpadu je hrazena z rozpočtu města Ostravy.

Tab. č. 4.3. Vývoj veřejných výdajů vybraných veřejných služeb v letech 2008 - 2012 (v tis. Kč)

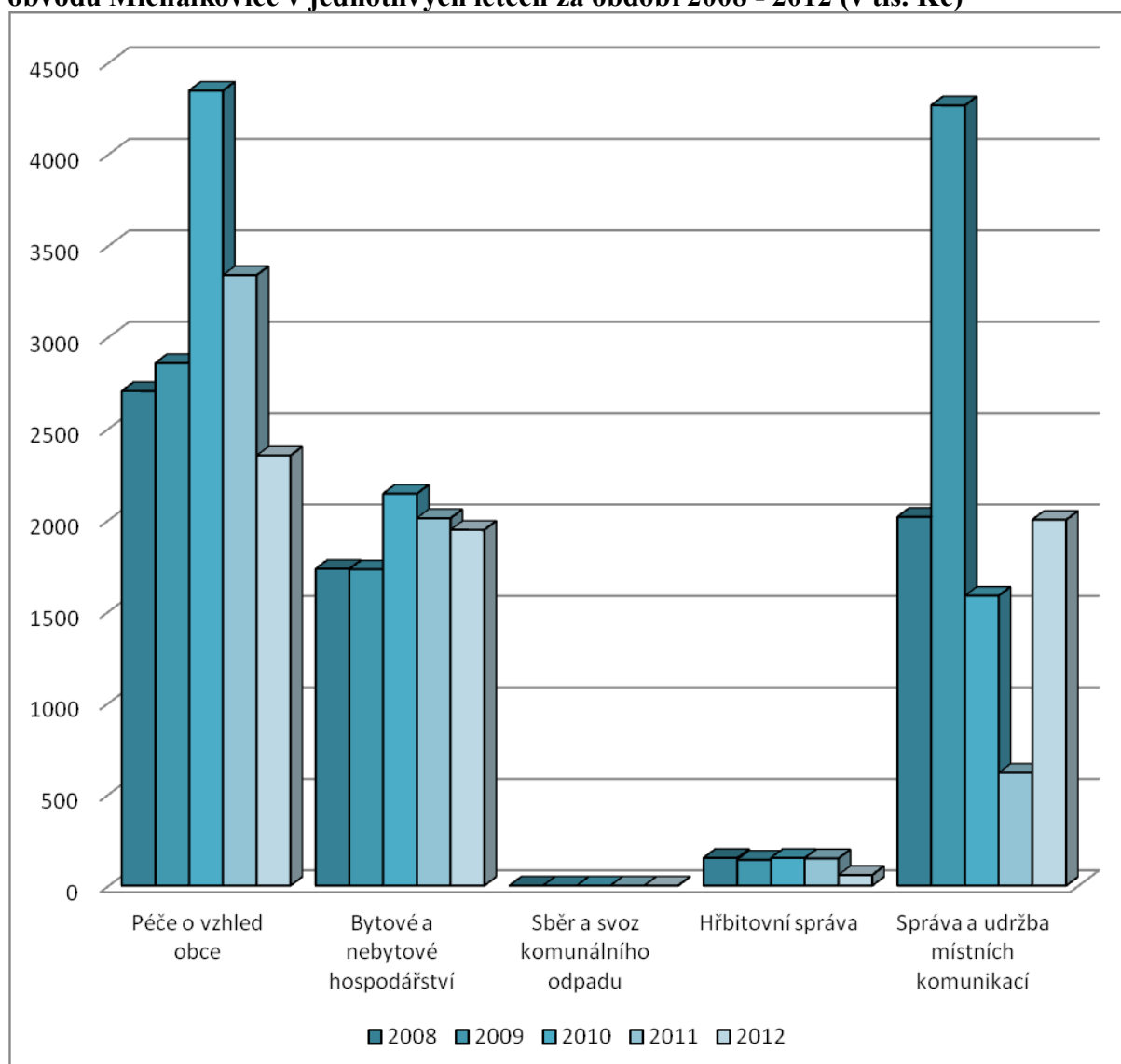
	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň</i>	2.294	2.276	3.239	2.053	2.281
<i>Ostatní záležitosti pozemních komunikací</i>	410	581	1.108	1.285	71
Celkem	2.704	2.857	4.347	3.338	2.352
<i>Bytové hospodářství</i>	1.489	1.462	1.761	1.734	1.630
<i>Nebytové hospodářství</i>	243	267	382	275	315
Celkem	1.732	1.729	2.143	2.009	1.945
Sběr a svoz komunálního odpadu	0	0	0	0	0
Hřbitovní správa	151	141	151	149	58
Správa a údržba místních komunikací	2.016	4.266	1.585	617	2.000
Výdaje u vybraných služeb celkem	6.603	8.993	8.226	6.113	6.355

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Tabulka č. 4.2 slouží jako podklad pro graf č. 4.1 a také ukazuje celkový výdaj na vybrané služby za jednotlivé roky. V tabulce jsou některé služby rozděleny, pro lepší vypovídající schopnost, podle toho, jak je městský obvod účtuje, ale v grafu jsou již spojené tak, aby odpovídaly jednotlivým veřejným službám, jak jsou charakterizovány výše. Jedná se o Bytové a nebytové hospodářství a Péče o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň. Z tabulky je pak patrné, jakým podílem se na nákladech dané části podílejí.

U veřejné služby **Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň – veřejné prostranství, veřejná zeleň** je nejvyšší výdaj v roce 2010 a v dalších dvou letech je zaznamenán pokles výdajů. Zajímavá je také skutečnost, že v posledním zkoumaném roce 2012 je výdaj na danou službu nejnižší. Jedním z hlavních důvodů je snížení nákladů na ostatní záležitosti pozemních komunikací, kde patří dopravní značení a hlavně výstavba a údržba chodníků. Nejvyšší výdaje byly v roce 2010 z důvodu pořízení multicarů v celkové hodnotě 858 tis. Kč a také vysoký náklad právě na položce investice v ostatních záležitostech pozemních komunikací. Zde jsou zařazeny veškeré mzdové náklady na zaměstnance zařazené do údržby, ti však vykonávají i jiné služby a proto mzdový náklad nezobrazuje skutečný stav.

Graf č. 4.1. Vývoj výdajů vybraných služeb Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice v jednotlivých letech za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)



Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Výdaje na veřejnou službu **Bytové a nebytové hospodářství** se za zkoumané období příliš neliší. V roce 2010 byly náklady na danou službu nejvyšší a v následujících dvou letech je patrné jejich snižování. Dalo by se říct, že náklady jsou vždy podobného charakteru a nějaký výrazný vzestup může zapříčinit pouze nějaký netypický výdaj, jako rozsáhlá rekonstrukce apod. Stejně jako u předchozí služby i zde patří část mzdových nákladů zaměstnanců zařazených do údržby, která zde úplně chybí.

Sběr a svoz komunálního odpadu je zde uveden jako nulový. Veřejnou službu vykonává Statutární město Ostrava a městskému obvodu z této služby neplynou žádné náklady ani výnosy. Jediné náklady tvoří vývoz kontejnerů z místního hřbitova a údržby,

avšak tyto výdaje, jak je uvedeno již výše, jsou zahrnuty do jiných služeb.

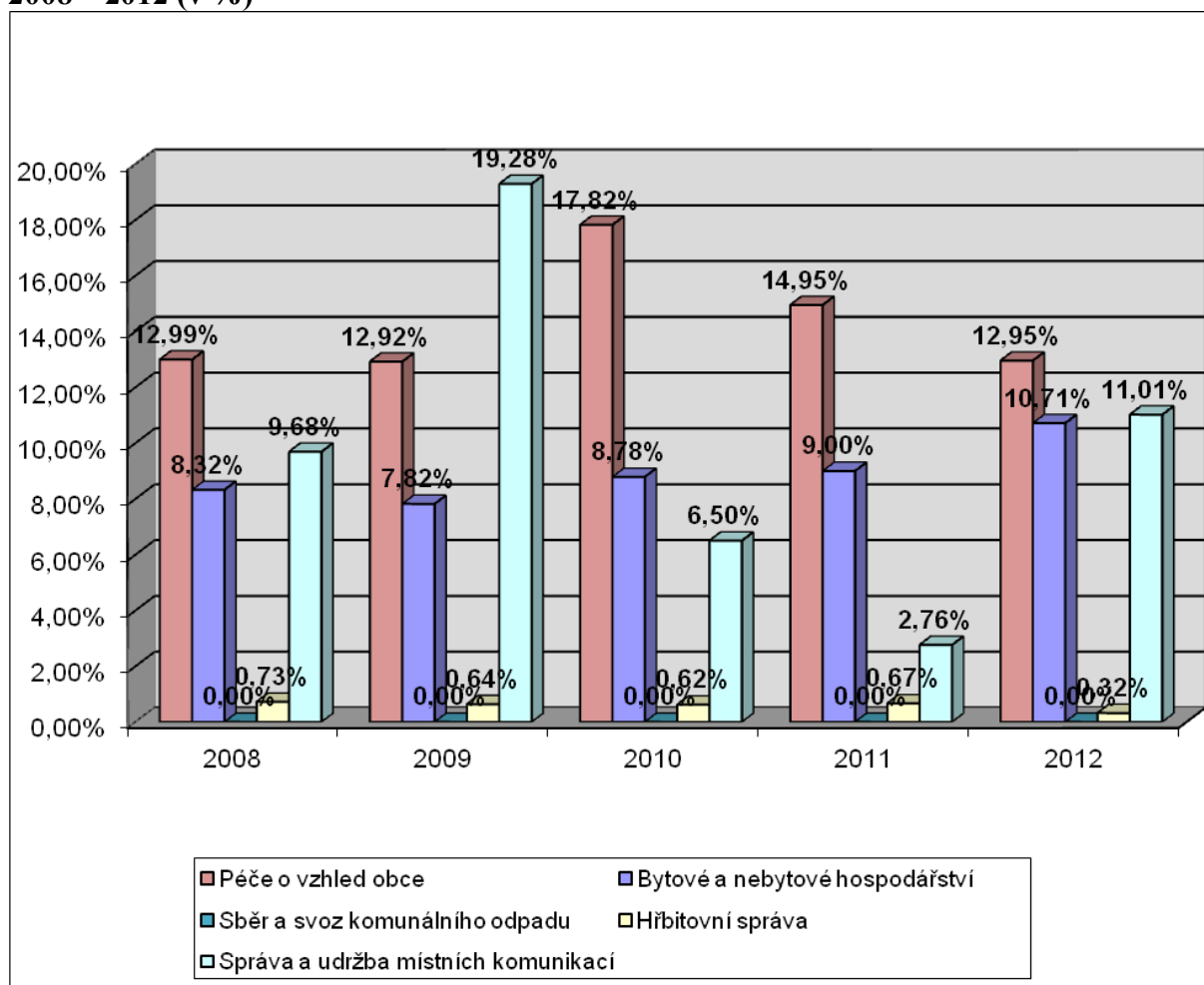
Hřbitovní správa si své výdaje ve všech letech drží na velice nízké úrovni a jsou nejnižší ze všech vybraných veřejných služeb. Tato služba si drží ve všech zkoumaných letech takřka stejnou výši výdajů až na rok 2012, kdy dochází k poklesu a to takřka o 2/3. Pokles je způsoben tím, že v letech 2008 - 2011 procházel hřbitov určitou rekonstrukcí, která spočívala ve vybudování nových chodníků a chodníčků mezi hroby, nákupem laviček a jiného vybavení. V roce 2012 pak už výdaje tvořily pouze klasická údržba, odvoz odpadů a náklady na likvidaci a údržbu opuštěných hrobů. Stejně jako u prvních dvou veřejných služeb i sem patří část mzdových nákladů zaměstnanců zařazených do údržby, která zde úplně chybí.

Správa a údržba místních komunikací zaznamenává ve svých výdajích větší výkyv v jednotlivých letech než kterákoliv jiná hodnocená služba. Největší výdaje jsou zaznamenány v roce 2009 a to takřka jednou tak vysoké než v ostatních letech. V roce 2009 došlo k rozsáhlým opravám sedmi komunikací, které zapříčinily tak vysoký nárůst výdajů. Nejnížší výdaje pak byly vynaloženy na předmětnou službu v roce 2011. V tomto roce byla opravena pouze jedna komunikace. Výdaje jako zimní údržba, čištění komunikací a oprava výtluků jsou svými náklady srovnatelné pro všechny zkoumané roky. Ani v této veřejné službě není zahrnuta část mzdových nákladů zaměstnanců zařazených do údržby, která zde úplně chybí.

Procentní zhodnocení vybraných výdajů

Pro lepší přehled je zobrazeno v grafu č. 4.2, kolik procent z celkových výdajů Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice tvoří jednotlivé výdaje vybraných veřejných služeb. Tyto veřejné služby však tvoří jenom část celkových výdajů. Celkové výdaje na příslušný rok jsou uvedeny v tabulce č. 3.1.

Graf č. 4.2 Podíl veřejných výdajů na vybrané veřejné služby z celkových veřejných výdajích Statutárního města Ostrava - městského obvodu Michálkovice za období 2008 – 2012 (v %)



Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Srovnáním procentních podílů za období 2008 - 2012 (graf č. 4.2) je patrné, že nejvyšší výdaje z vybraných služeb tvořily výdaje na Péči o vzhled obce - veřejné prostranství, veřejná zeleň, kam musíme zahrnout i nemalé výdaje na udržování a opravy chodníků. Naopak nejnižší náklady tvoří výdaje na hřbitovní správu. Výdaje na Sběr a svoz komunálního odpadu jsou nulové.

Některé veřejné služby mají také příjmovou stránku, těmito službami jsou Hřbitovní správa a Bytové a nebytové hospodářství.

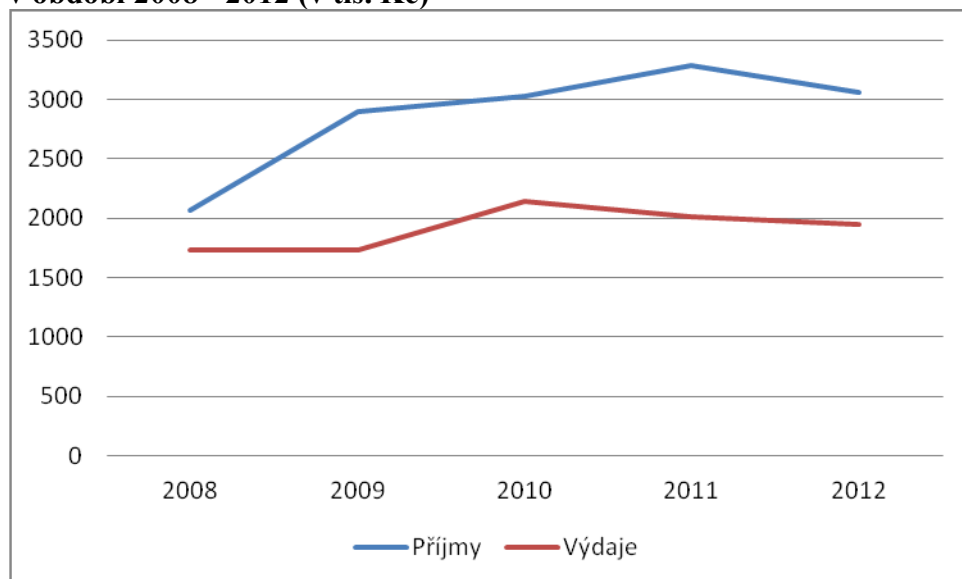
Tab. č. 4.4. Příjmy u vybraných veřejných služeb Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice za období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň</i>	0	0	0	0	0
<i>Ostatní záležitosti pozemních komunikací</i>	0	0	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	0
<i>Bytové hospodářství</i>	2.298	2.587	2.780	2.984	2.848
<i>Nebytové hospodářství</i>	305	309	245	305	212
Celkem	2.603	2.896	3.025	3.289	3.060
Sběr a svoz komunálního odpadu	0	0	0	0	0
Hřbitovní správa	226	150	185	153	119
Správa a údržba místních komunikací	0	0	0	0	0
Příjmy u vybraných služeb celkem	2.829	3.046	3.210	3.442	3.179

Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

Příjmy jsou tvořeny vybranými poplatky, ale ty se nevracejí zpět přímo do té veřejné služby, v rámci které byly vybrány, ale jdou přímo do rozpočtu městského obvodu. Ve zkoumaném období 2008 - 2012 se příjmy nijak výrazně nemění.

Graf č. 4.3 Vývoj příjmů a výdajů veřejné služby Bytového a nebytového hospodářství v období 2008 - 2012 (v tis. Kč)

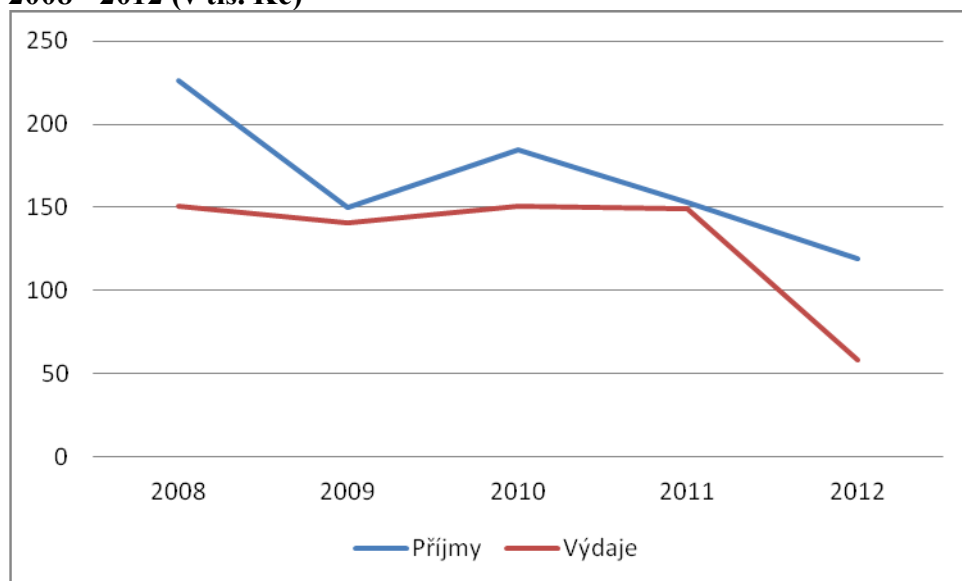


Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

U veřejné služby Bytové a nebytové hospodářství jsou příjmy ve všech zkoumaných letech 2008 - 2012 vyšší než náklady na tuto službu. Příjmy mají ve všech letech stoupající

tendenci až na rok 2012, kde je patrný mírný pokles.

Graf. č. 4.4. Vývoj příjmů a výdajů veřejné služby Hřbitovní správy v období 2008 - 2012 (v tis. Kč)



Zdroj: Interní materiály SMO - MOB Michálkovice 2013, vlastní zpracování

U veřejné služby Hřbitovní správa jsou příjmy vždy vyšší než výdaje, i když je to někdy jen nepatrný rozdíl. Smlouvy na pronájem hřbitovního místa jsou uzavřeny vždy k určitému datu a na rozdílnou dobu (5, 10, 15 let). V současné době se již mnoho nových míst nepronajímá a tak největší podíl na příjmech mají smlouvy, kterými se prodlužuje již existující pronájem. I když je pronájem uzavřen například na 5 let, příjem se počítá pro rok, kdy byla smlouva uzavřena či prodloužena. Ve smlouvě je uhrazovaná částka rozdělena na poplatek za pronájem a za služby (ty jsou vyšší). A tak, i když náklady na služby v jiných letech vzrostou nebo klesnou, částka je pro danou smlouvu fixovaná.

Náklady vybraných veřejných služeb Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice nemají ve zkoumaném období 2008 - 2012 stoupající tendenci, nejen jako celkové výdaje na všechny vybrané veřejné služby, ale ani jako jednotlivé náklady na konkrétní vybrané veřejné služby. Náklady mají vždy proměnlivou tendenci. V porovnání s celkovými náklady Statutárního města Ostrava – městského obvodu Michálkovice nepřesáhly náklady na vybrané veřejné služby 20 % a za zkoumané období 2008 - 2012 jsou nejvyšší náklady vynaloženy na Péči o vzhled obce – veřejné prostranství, veřejná zeleň.

5 Závěr

Efektivnost a hospodárnost při poskytování veřejných služeb je velice důležitá a vzhledem k tomu, že nároky na poskytované služby se neustále zvyšují a zdroje financování jsou omezené, je nezbytné, aby bylo pečlivě rozhodováno o způsobu poskytování jednotlivých veřejných služeb. Je velice důležité, aby docházelo k pravidelnému vyhodnocování efektivnosti a hospodárnosti u stávajícího poskytování jednotlivých veřejných služeb.

Důležitou roli v otázce veřejných služeb také hraje samotný občan, kterému jsou veřejné služby určeny. Z tohoto důvodu by mělo docházet k pravidelnému sledování a vyhodnocování názorů a potřeb občanů v dané obci, resp. kraji. Zpětná vazba od občanů, kteří jsou uživatelé veřejných služeb, představuje důležité informace, na základě kterých může být zabezpečovatel, garant a poskytovatel upozorněn na nedostatky u stávajících poskytovaných veřejných služeb. Tímto způsobem můžou být získány podněty k zefektivnění fungování stávajících poskytovaných veřejných služeb či získat informace o nově vznikajících potřebách veřejnosti.

Cílem diplomové práce je zhodnocení pěti vybraných služeb poskytovaných Statutárním městem Ostrava - městským obvodem Michálkovice za období 2008-2012. Jedná se o vybrané veřejné služby Péče o vzhled obce, Bytové a nebytové hospodářství, Sběr a svoz komunálního odpadu, Hřbitovní správa, Správa a údržba místních komunikací.

U daných hypotéz na základě zjištěných a prostudovaných údajů i podkladů lze konstatovat následující vyhodnocení:

První hypotézou bylo ověřováno, zda garantem vybraných veřejných služeb je Úřad městského obvodu Michálkovice a jejich zabezpečovatelem Statutární město Ostrava - městský obvod Michálkovice. Tato hypotéza nebyla potvrzena. Čtyři služby danou hypotézu splňují a výjimkou je pouze veřejná služba Sběr a svoz komunálního odpadu, jejímž garantem je Magistrát města Ostravy a zabezpečovatelem pak Statutární město Ostrava prostřednictvím své organizace OZO Ostrava s.r. o.

Druhou hypotézou bylo ověřováno, zda jsou vybrané veřejné služby řízeny a poskytovány podle platné legislativy. Tato hypotéza byla potvrzena. Statutární město Ostrava – městský obvod Michálkovice vybrané veřejné služby řídí a poskytuje podle platné legislativy. Statutární město Ostrava provádí u všech svých městských obvodů podle platné legislativy a Statutu města Ostravy pravidelné kontroly samostatné i přenesené působnosti a účinnosti systému finanční kontroly.

Třetí hypotéza vycházela z předpokladu, že náklady na vybrané veřejné služby mají stoupající tendenci za období 2008 - 2012. Tato hypotéza nebyla potvrzena. Náklady na vybrané veřejné služby nemají v průběhu zkoumaného období stoupající tendenci, nýbrž proměnlivou, jak znázorňuje graf č. 4.1.

Z provedené studie, která byla zaměřena na zabezpečování vybraných veřejných služeb Statutárním městem Ostrava – městským obvodem Michálkovice, vyplývá, že u některých služeb je možné tyto služby poskytovat i jiným způsobem než jen tím stávajícím. Městský obvod by měl především vyčíslit přesné náklady na jednotlivé vybrané služby tak, aby bylo možné porovnat, zda může být daná služba poskytována levněji a efektivněji jiným externím dodavatelem. To se netýká veřejné služby Sběr a svoz komunálního odpadu, jejímž zabezpečovatelem je Statutární město Ostrava a garantem Magistrát města Ostravy. Získání podkladů pro nejlepší způsob poskytování veřejné služby sice přinese administrativní náklady, ale také cenné informace, které můžou pomoci vybrat optimální formu poskytování veřejných služeb.

U vybraných služeb, které mají také příjmovou stránku v podobě vybraných poplatků, je patrná určitá strnulost cen. Výše poplatků se za posledních pět let nijak nezměnila. Zvýšení poplatků sebou může přinést také zvýšení počtu dlužníků, a proto je velice důležité zvážit, u kterých poplatků by to mělo negativní efekt a naopak. Jako podklad pro rozhodování o výši poplatků je nejvhodnější zjistit výši daných poplatků u jiných městských obvodů podobného charakteru (velikost obvodu, počet obyvatel apod.). Při uzavírání smluv o pronájmu hrobových míst není příliš efektivní a výhodné uzavření smlouvy na dobu delší než pět let.

Toto rozpracování jde nad rozsah zadané práce a může být využito jako podnět k další diplomové práci. Zjištění a doporučení z této práce a popřípadě z prací navazujících je nutno

zohlednit ne jenom ekonomickou efektivitou, ale i politickým rozhodnutím orgánů obce, které nesou zodpovědnost jak zákonnou tak veřejnou, která je pravidelně testována občany prostřednictvím voleb.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- [1] HALÁSEK, Dušan. Standardizace veřejných služeb. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2004. 152 s. ISBN 80-248-0685-1.
- [2] HALÁSKOVÁ, Martina. Veřejná správa a veřejné služby v zemích evropské unie. 1 vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2012. 181 s. ISBN 978-80-248-2808-4.
- [3] HRABALOVÁ, Simona. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 93 s. ISBN 80-210-3356-8.
- [4] JANEČKOVÁ, Lidmila a Miroslava VAŠTÍKOVÁ. *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada Publishing, 1999. ISBN 80-7169-750-8.
- [5] LACINA, Karel. *Vybrané kapitoly ze soudobého řízení měst a obcí*. 3. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2002. 94 s. ISBN 80-7194-495-5.
- [6] LANE, Jan-Erik. *The public sector, Concepts, Models and Approaches*. 1. vyd. London: Sage Publications Ltd, 2000. 368 s. ISBN 07619-6748-6.
- [7] OCHRANA, František. *Veřejné služby, jejich poskytování, zadávání a hodnocení*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 167 s. ISBN 978-80-86929-31-6.
- [8] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [9] ŘEŽUCHOVÁ, Markéta. *Fenomén Public-Private Partnerships a poskytování veřejných služeb*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 176 s. ISBN 978-80-210-5409-7.

Ostatní zdroje:

- [10] Obecně závazná vyhláška města Ostravy č. 11/2000, Statut města Ostravy úplné znění.
- [11] OZO Ostrava: *O společnosti* [online] [30. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.ozoostrava.cz/o-spolecnosti>
- [12] Public-Private Partnerships [online] [30. 3. 2013]. Dostupné z: http://clouk.uclan.ac.uk/2986/1/CIBTG72-ARCOM_Doctoral_Workshop_Proceedings.pdf
- [13] Řád veřejného pohřebiště v k.ú. Michálkovice
- [14] WIKIPEDIA: *Veřejná správa* [online] [2. 3. 2013]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_spr%C3%A1va

[15] WIKIPEDIA: *Samospráva* [online] [2. 3. 2013]. Dostupné z:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Samospr%C3%A1va>

[16] Zákon č. 13 ze dne 23. ledna 1997 o pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 3, s. 47 – 61. Dostupný také z:
http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=13/1997&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211 – 1244.

[17] Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38 s. 1737 – 1764. Dostupný také z:
http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=128/2000&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211 – 1244.

[18] Zákon č. 185 ze dne 15. května 2001 o odpadech a o změně některých dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 71 s., 4074 – 4107. Dostupný také z:
http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=185/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211 – 1244.

[19] Zákon č. 256 ze dne 29. června 2001 o pohřebnictví a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 98 s., 5669 - 5682. Dostupný také z:
http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=256/2001&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy. ISSN 1211 – 1244.

[20] Zásady pronájmu bytů ve vlastnictví Statutárního města Ostravy – městského obvodu Michálkovice

[21] Závěrečný účet hospodaření městského obvodu Michálkovice za rok 2008

[22] Závěrečný účet hospodaření městského obvodu Michálkovice za rok 2009

[23] Závěrečný účet hospodaření městského obvodu Michálkovice za rok 2010

[24] Závěrečný účet hospodaření městského obvodu Michálkovice za rok 2011

[25] Závěrečný účet hospodaření městského obvodu Michálkovice za rok 2012

Seznam zkratek

apod.	a podobně
CAF	Common Assessment Framework
č.	číslo
č.o.	číslo orientační
č.p.	číslo popisné
ČSA	Československé armády
ČSN	Česká technická norma
EFQM	European Foundation for Quality Management
EU	Evropská unie
ISO	International Organization for Standardization
k.ú.	katastrální území
MOb	městský obvod
PPP	Public-private Partnerships
OZO	odvoz a zpracování odpadů
SMO MOb Michálkovice	Statutární město Ostrava – městský obvod Michálkovice
SMO ÚMOb Michálkovice	Statutární město Ostrava úřad městského obvodu Michálkovice
TQM	Total Quality Management
tzv.	takzvaně
ÚMOb	úřad městského obvodu

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26.4.2013

Kollárová

Bc. Helena Kollárová